

naša luč

1973

1

zemlja je slej ko prej okrogla

zima, zima bela

Zima, zima bela, prišla je starka zima, bi lahko rekli in se veselili z otroki, ki so letos prvokrat odkrili sneg. Če pa vemo, da se v Sloveniji pozimi vrti 5 gondolskih žičnic (tisti na Skalnico pri Novi Gorici naj sam Bog pomagal), 17 sedežnic in kar 75 vlečnic, kar skupaj znese 97 — se zime upravičeno lahko samo veselimo, zakaj nastopa čas — raj za smučarje, sankarje in vse tiste, ki se radi kepajo ali vsaj povaljajo po snegu.

Čez zimo je v Sloveniji široko odprtih vrat tudi 17 pokritih bazenov s toplo vodo. Morje pod streho imamo v štirih bazenih, in sicer v Žusterni pri Kopru, v Simonovem zalivu ter v hotelih Metropol in Palace v Portorožu.

Med sladkovodne pokrite bazene s toplo vodo sodijo kranjskogorski v hotelu Larix ter v hotelu Lek, potem plavalna bazena v blejskih hotelih Golf in Toplice, v kranjski Creini, škofjeloškem hotelu Transturist, mariborski Fontani, zimsko kopalnišče v pomurskih Moravcih, v zdraviliščih Laško, Dobrna, Čateških, Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah in navsezadnje tudi v grosupeljskem motelu ob avtomobilski cesti Ljubljana—Zagreb.

Kar zadeva zimske prenočitvene zmogljivosti oziroma postelje, ki so na voljo gostom širom po Sloveniji, jih je natančno 41.620, od tega 17.512 v hotelih, preostale pod streho zasebnikov.

Smučarske žičnice, in sicer gondolske, sedežnice in vlečnice, se vrte: na mariborskem Pohorju ter na Sv. Lovrencu na Pohorju, kakor tudi na slovenjgraškem Pohorju (novo smučarsko središče). Potem imamo smučarsko veselje na koroških Ravnah (vlečnica), v

Mežici (na Peco) vlečnica in sedežnica, ter v Črni na Koroškem, ki premore poleg skalnic tudi smučarsko vlečnico.

Smučarski vlečnici imata tudi Celjska koča in Svetina, Lontovž pod Kumom v Zasavju, Črmošnjice v Beli Krajini, Travnica pri Sodražici na Dolenjskem, vikend naselje na Rakitni, Sentvid nad Ljubljano, vrhniška Zaplana (prenosno), Logatec (kar dve), Črni vrh nad Idrijo, Stari vrh nad Škofjo Loko (tri), novogoriške Lokve in Lazna (tri vlečnice), solkanska Skalnica oziroma Sv. Gora ima pozimi „spečo“ gondolsko žičnico, Livek pri mejnem prehodu (dve vlečnici), Kobarid ter Log pod Mangartom, če na bovški Kanin pozabimo, ker bo zares stekel šele spomladi ter bo predstavljal daleč največje in najboljše smučarsko središče v Sloveniji in Jugoslaviji.

Nikakor ne smemo pozabiti na velikoplaninske smučarske žičnice (od gondolske do sedežnice in vlečnice v Tiho dolino ter ostalih prenosnih, ki obratujejo, kadar se vrte), vlečnice v Cerkljah in na Krvavcu, manjši vlečnici pri Preddvoru in na Jezerskem vrhu, Zelenica z osnovno sedežnico in krajšo vlečnico zgoraj ob državni meji, sedežnica in vlečnica na Španovem vrhu nad Jesenicami, krajša „potegavščina“ v Mojstrani ter Martuljku in najpopolnejši sistem kranjskogorskih in podkorenskih žičnic v Kranjski gori kot našem smučarskem središču 1 A.

Kaj pa zimske cene? V istrskem in slovenskem Primorju se penzijske cene vrte od okroglih 42 din do 140 din na dan (apartma odmišljamo), v smučarskem delu Slovenije pa od 33 din (mladinski smučarski paket Transturista) do 9 oziroma 10 ZDA dolarjev, pa tudi več v raznih drugih krajih. Nekakšno penzijsko povprečje se vrti tam okrog 70 do 80 dinarjev na dan, če prištejemo zraven še obvezne stroške za

smučarske vlečnice oziroma ogrevane bazene.

Posebej priporočljiv za smuko je koroški kot s Slovenj Gradcem vred, Travnica gora, Stari vrh nad Škofjo Loko, kakor tudi vsa ostala bolj ali manj „razvita“ smučišča od Velike planine, Krvavca, Zelenice, Španovega vrha in Vogla do Kranjske gore.

Kakor vse kaže — tako ljudski kot poklicni vremenski „preroki“ napovedujejo dolgo in bogato zimo — se po pravici lahko nadajamo dovolj veselja na snegu, soncu in v „pokritem“ morju oziroma zimskih bazenih.

Po Delu

mihec in jakec

O „HAJMATDINSTIH“ NA KOROŠKEM

„Si slišou, Mihec, od tistih hajmatdinstov u Austriji? Vse table od slovenskih vasi po Koroškem so uničli samo zatu, ke so ble dvojezične. Jn policija je bla zraven jn je gledala. Nanka anga niso primli. Jn neč niso računali, kolko šilingov škode so nardili. Kadar je pej tisti štedet Šturm samo napisau zraven nemškega tudi slovensko jemé od vasi, so préci rekli, de je državí naredu škode za tolko in tolko šilingov jn mu nardili proces, ke magari pole ni blo neč, zatu ke se je zdelo tudi njem preneumno. Zdej ke so tisti neonacisti uničili aneh pedeset tabel, pej nobeden ne računa, kolko škode so nardili. Jen še ke so jo nardili vpricho policije. Jn tisti kanceler Krajski se nanka ne jezi jn prave, de bojo nardili druge table.“

„Bejži, bejži! Tisti kanceler je (Nadaljevanje na 3. str. ovitka)

Naslovna stran: Pokrajina blizu Bleda v snegu

Žal, še vedno...

Profesor dr. Franc Perko je zapisal v komentarju „Kako naj razumemo?“ (Družina, Ljubljana, 26. nov. 1972, str. 2) med drugim tele misli:

Žal so v naši družbeni stvarnosti še vedno navzoče smeri, ki skušajo pravice vernih omejiti. Včasih pa naletimo celo na očitno protiuustavne zahteve po zapostavljanju vernih pri prosvetnih službah.

V začetku novembra je bilo v Ljubljani zvezno posvetovanje o socialistični vzgoji in marksističnem izobraževanju mladine. V razpravi je Lev Modic opredelil stališča glede odnosov: šola — Cerkev, izobraževanje — vera.

Šola mora, kot pravi Lev Modic, pri zgodovini, pri sociologiji in pri drugih predmetih obravnavati pojav vere in Cerkve in govoriti o nastanku, razvoju in spremembah ver in Cerkva. Tako obravnavanje mora biti znanstveno nepristransko, ne pa prežeto z vnaprejšnjimi predsodki o veri in Cerkvi. Tako npr. Modiceva pripomba, da je vpliv ver in Cerkva slabil in tudi izginil povsod, kjer je človek postal močan zaradi svojega znanja in svojega družbenega položaja, ne ustreza povsem nepristranski zgodovinski resničnosti.

Z napredkom znanosti in s spremembami družbenih ureditev izginjajo ali slabijo določene oblike vernosti, nikakor pa ne vera sama. To dokazuje visok odstotek vernih v najbolj razvitih državah, tudi tam, kjer sta šola in država ločeni od Cerkve. Celó v Sovjetski zvezi, kjer je verska vzgoja do osemnajstega leta starosti z zakonom prepovedana in je ves pouk prežet s protiversko propagando, ostaja velik del prebivalstva veren. Do vere prihajajo celo mladi ljudje, ki so zrastle v brezvernih družinah. Prav med delom izobraženstva je veliko zanimanje za verska vprašanja in iz njenih vrst prihaja mnogo duhovniških poklicev v Sovjetski zvezi.

Oprt na temeljne človečanske pravice verni upravičeno zahtevamo, da naša šola, ki jo obiskujejo otroci vernih in nevernih staršev in je ustanova družbe, v kateri so verni in neverni enakopravni državljani, ne vzgaja otroke v protiverskem duhu. Jasno je, da mora pouk in vzgoja na naših šolah temeljiti na znanstvenih osnovah. Znanstvenost pouka pa nikakor ne pomeni protiverske usmerjenosti vzgoje. Med dognanji izkustvenih znanosti in krščanskim verskim pogledom ni nikakega nasprotja.

Trditev, da je marksizem edino znanstveni pogled na svet, je neznanstven in pomeni ponaredbo znanosti.

„Delo“ je prineslo kratko poročilo o seji skupščine ljubljanske temeljne izobraževalne skupnosti, kjer je bilo rečeno: „Kdor obiskuje verske obrede, je lahko dober državljan, ne more pa biti učitelj v socialistični družbi“ (Delo, 10. nov. 1972, str. 7).

Taka izjava vzbuja opravičeno ogorčenje vseh vernih občanov naše družbe. Pomeni namreč neposredno nasprotovanje našim ustavnim načelom o enakosti vseh ljudi, ne glede na njihovo prepričanje. Je tudi izraz svetovnonazorske nestrpnosti, ki krati ljudem pravice zaradi njihovega verskega prepričanja. To nestrpnost lahko stavimo v isto vrsto z rasno, barvno ali narodnostno nestrpnostjo. Kako globoko so nekateri zdrknili in kako so prežeti s svetovnonazorsko nestrpnostjo, dokazuje pripomba, da so navzoči omenjene besede pozdravili s ploskanjem.

Izgovor, da verni učitelji lahko ohranijo zasebno svoje verske prepričanje, ne smejo pa ga javno kazati z obiskovanjem verskih obredov, neke vrste hinavščina in neodkritost.

naša
luč
1973

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 22
januar 1973

Revija ureja uredniški odbor.

Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	1,40 angl. f.
Avstrija	60 šil.
Belgija	150 bel. fran.
Francija	15 f. fran.
Švica	15 š. fran.
Nizozemska	10 n. gold.
Nemčija	13 n. mark
Švedska	15 š. kron
Avstralija	3,5 av. dol.
Kanada	4 kan. dol.
ZDA	4 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Erscheinungsort:
Klagenfurt

Verlagspostamt:
A-9020 Klagenfurt

Printed in Austria
P. b. b.

1

— kako se imajo doma? —

UČITELJEV MANJKA

Ob začetku letošnjega šolskega leta je v Sloveniji manjkalo 153 učiteljev za razredni pouk. To so učitelji, ki poučujejo v prvih štirih razredih osnovne šole. Obe pedagoški akademiji pa sta dali v zadnjih letih zelo malo rednih diplomantov: 1969 šest, 1970 štiri, 1971 štirinajst in 1972 trinajst.

SNEG POSEVKOM NI ŠKODIL

Konec novembra je sneg pokrnil domala vso Slovenijo. Do prvih mrzlih dni se je pšenica pri nas kar lepo razrasla. Le malo je takih posevkov, ki so komaj skakali. Ker je pšenica skalila in rasla v precej mrzlem vremenu, je krepke rasti in bo prezimovanje brez škode prestala.

ŠE MED ZADNJIMI

Slovenija je po potrošnji mleka na prebivca in proizvodnji na kravo pred drugimi republikami v Jugoslaviji. Kljub temu je še vedno pod evropskim povprečjem. Povprečna mlečnost na kravo v Sloveniji je okoli 2000 litrov, v živinorejsko razvitih državah pa znaša 4000 litrov in več. Naša potrošnja mleka je približno 180 litrov na prebivca. V razvitih deželah pa je najmanj dvakrat večja. Upamo, da bomo v nekaj letih dohiteli vsaj povprečne evropske države.

Na sedežnici od Ljubelja preko Vrtače do Zelenice

KOROŠKI AKADEMSKI OKTET

Svoje rojstvo je oktet doživel pred petnajstimi leti na novo ustanovljeni ravenski gimnaziji. Sedaj so tedanji fantje postali že možje, vendar jih to ne moti, da ne bi nadaljevali s svojo pesmijo. Pod vodstvom Cirila Krpača so jim izbrani, lepi in šolani glasovi, obenem pa še veliko požrtvovalnosti, prinesli lepih uspehov v domovini in po vsej Evropi. Prelepa in hkrati vsa otožna je koroška pesem, ki vedno znova izvablja solze v oči, opogumlja in oživlja vse utrujene in jim odpira svetlo upanje v življenje.

PREŠERNOV „KRST PRI SAVICI“

Te dni je doživel svoj nov „krst“ z objavo v italijanščini. Pesnitev je prevedel naš rojak Franc Husu, ki deluje kot župnik v Rimu in je doma iz okolice Trsta. Sloveščine se je naučil sam in se ob tem navdušil za Prešerna, Gregorčiča in Cankarja. Izrazil je upanje, da mu bo že prihodnje leto uspelo prevesti vse Prešernove poezije. Prevod in izdaja sta še posebej pomembna v času, ko je ob meji potrebna večja strpnost. Prevod sam bo pomagal k zblizanju Slovencev in Italijanov.

Led je prekril Blejsko jezero

SLOVENSKA MATICA

je hkrati izdala pet svojih knjig. Tri so v redni zbirki: France Koblar: Slovenska dramatika, Sprehod po pariških galerijah Marjana Tršarja in spomini Leva Čermelja: Med prvim in drugim tržaškim procesom. V filozofski knjižnici so objavili Eseje Francisa Bacona. Peta pa je razprava Mirka Župančiča o literarnem delu mladega Linharta. Matica se prizadeva, da bi podpirala in objavila čim več novih del, omejila pa prevode.

120-LETNICA USTANOVITVE MOHORJEVE DRUŽBE

Celjska Mohorjeva je na slavnostni seji v Ljubljani ob udeležbi uglednih kulturnih, cerkvenih in prosvetnih osebnosti podala večje poročilo o delu te pomembne ustanove in navzoče seznanila z bodočim programom. Celjska Mohorjeva ima poleg redne zbirke še Mohorsko, Znanstveno, Mladinsko, Družinsko knjižnico in zbirko „Studenci žive vode“. Letošnja redna knjižna izdaja obsega po-

leg koledarja še naslednja dela: Divji golob (Alojz Rebula), Od obzorja do obzorja (France Vodnik) in Jezusov evangelij (uvode in opombe so napisali R. Bordon, S. Cajnkar, J. Dolenc, J. Kragelj in R. Vodeb). (Mohorjeva družba je bila ustanovljena l. 1852 v Celovcu.)

*

AJDOVŠČINA — Z 10. novembrom je začel veljati v Ajdovščini odlok o prepovedi točenja in prodaje alkoholnih pijač do 7.30 zjutraj. Nadzor za izvajanje tega odloka izvaja tržna inšpekcija. Za kršivce so določili denarne kazni.

BOHINJSKA BELA — Na majhnem gričku nad Bohinjsko Belo so zgradili televizijski pretvornik. Omogočil naj bi dober televizijski sprejem v tem kraju. Ker je del vasi skrit za Jelovico in Babjim zobom, so bili doslej televizijski prenosi zelo slabi. Pobudo za gradnjo pretvornika so dali domačini sami, zbrali so precej denarja in z vojaki opravili precej del.

BREŽICE — Podjetje „Agraria“ iz Brežic je sklenilo povečati površine, posejane s hmeljem, za novih 14 hektarjev. Sadili bodo predvsem visokovrstne sorte hmelja „atlas“, ki ga je vzgojila v Zalcu

Ledene sveče na Krvavcu

po desetih letih poskusov skupina strokovnjakov. Nabavili si bodo več novih strojev, da bodo z njimi lahko opravili vsa dela, posebno v času obiranja, ko je premalo delovne sile.

CELJE — Premiero prvega barvnega amaterskega filma „Križ na gori“ so doživeli v Celju. Scenarij za film je prirejen po Cankarjevi noveli. Člani celjskega ljudskega gledališča in ostali sodelavci so požrtvovalno in brezplačno sodelovali pri snemanju. Prav tako so dobili tehnične rekvizite, kamere in kostume od kinokluba in SLG. Stroški so minimalni in s tem so amaterji dokazali, da denar ni edini pogoj za umetniško ustvarjanje.

DOL. TOPLICE — V sredi oktobra je ljubljanski škof Lenič posvetil v Dolenjskih Toplicah nove orgle. Nove orgle so delo našega znanega mojstra Jenka iz Ljubljane. Topliška cerkev je v zadnjih letih postala ena najlepše urejenih v škofiji. Domačim vernikom gre za njihovo prizadevanje vse priznanje.

GORNJA RADGONA — Rejništvo šolskih otrok je zelo lepo organizirano. Po večini gre za otroke, ki jih je skrbstveni organ odzvel staršem, ker so zanemarjali svoje dolžnosti. Trenutno skrbijo za 126
(Dalje na str. 10)

avtobiografija

Pogoj za konstruktivno diskusijo je, da imajo vsi diskutanti enaka stališča.

Lahko je biti dirigent, če vsi trobijo v isti rog.

Če zapiha nov veter, se najprej upognejo prazne glave.

Čim manj posluha ima dirigent, tem daljšo palico potrebuje.

Marsikdo, ki pravi, da je za demokracijo, ugotovi pozneje, da demokracija ni zanj.

Mnogo jih je za domovino umrlo. Ampak še več jih živi na račun domovine.

Domovina ni krava, čeprav jo včasih molzejo.

Zanima me, kdo bo dedoval po državi, ko bo dokončno odmrta — državniki ali državljani?

Nesreča je, če ima majhna država preveč velikih ljudi.

Poznam človeka, ki je zahteval odpravnino, ko so ga vrgli iz partije.

Razveseljiva politična novica: začeli so z demokratizacijo ljudskih demokracij.

Govori govornikov so najbolj prepričljivi takrat, kadar jim teče voda v grlo.

Kadar se zgodovina odpravi na pohod, obuje vojaške škornje.

Izgubili smo kompas, ampak še vedno plujemo v pravo smer.

Žarko Petan

**VERA —
GLAS V NAS**

Vera ni samo stvar umovanja, pa tudi ne stvar površnega čustva. Ne, po veri prihajamo zelo stvarno in zelo globoko v stik z resnico: z zgodovino Izraela, z Jezusom iz Nazareta, z obstojem Cerkve. Vsa ta dejstva nas postavljajo pred izbiro. Naš razum preišča o tem. A Bog sam nam kliče: „Četudi je res, da ne smeš priti do vere lahkomišljeno, vendar zahtevam od tebe vdanost, če hočeš res vedeti, kdo sem.“

Vera je odgovoren skok, ki upravičuje sam sebe: ko se predaš veri, občutiš, da je tu življenje, rast, pot.

Nekaj podobnega se zgodi kot ko spoznamo drugo osebo. Tudi pri tem umovanje ne koristi dosti. Kdor se poroči, ne stori tega, ker bi drugega človeka do konca spoznal, temveč ker veruje vanj. Na ta na-

kako živeti?

Počutim se kot na otoku sredi razburkanih valov. Le nekaj evropskih držav — torej samo majhen košček naše Zemlje — nam še daje dvomljivo zaščito. Zunaj tega pa vlada pekel.

Toda tudi na tem izvotlenem otoku lahko slutimo uničujoče pretrese. Katastrofa lahko pride že jutri. Naša tako imenovana kultura je videti samo še kot hiša iz kart. Vse je na kocki.

Revolucije, ki so se začele v imenu svobode in pravice za svobodo in pravico, so prinesle samo tiranstvo in pekel. Industrija in njeni izdelki so nas pripeljali na rob bankrota, namreč k uničenju zemlje in ozračja. Grozi nam kozmična katastrofa. Še pred tem pa bo naše življenje morda uničilo sovražstvo, ki žene ljudstva drugo proti drugemu, neizpolnjena upanja narodov in razredov. Vsakdo se boji vsakogar.

Predvsem med mladimi je še nekaj pametnih glav, ki se še obračajo na vest sveta, naj ustavi ali sploh prepreči priprave na splošno uničenje. Toda vest sveta se ne prebudi. Poti nazaj ni več. Velikanski uničevalni stroji, milijoni izdelkov, ki zastrupljajo zemljo, vodo in zrak, se lahko samo še množijo in vse uničijo.

Nobena družbena oblika nas ne more zadovoljiti. Totalitarni režimi se lahko še uveljavljajo s propagando in zatirajo podložnike, ko jih poneumljajo s parolami. Indijske ceste so posejane z mrljici. V Skandinaviji se je število samomorov med bogatimi podvojilo, mladina uživa mamila. Zanje, ki so brez idealov, je smisel življenja skrit. Delavci sovražijo svoje delo. Trem četrtinam človeštva

manjka hrane, vsemu svetu pa manjka duševne hrane. Reševanje gospodarskih vprašanj, blaginja in dovolj kruha — vse to ne zadošča, treba je potešiti tudi drugo lakoto.

Kako živeti? Česa se osvoboditi, da bi živeli?

Mogočna kraljestva se prepirajo za oblast nad svetom. Tisto, kar žene politike vsega sveta, je močnejše kot vse drugo, je sla po oblasti. Izkoriščanje človeka po človeku ni največja težava. Veliko večja težava je brezmejna želja po vladanju človeka nad človekom. Današnja težava je v tem, da nekateri podjarmljajo mnoge. V vseh delih sveta natikajo norci oblasti milijonom ljudi jarem suženjstva. Človek ne sme biti več človek, državljan, temveč mora biti popolnoma in absolutno podružabljen; sam sebi odtujen, izrojen, tako da sta duša in oseba postali nedoločljivi.

Kje je izhod? Če je življenje slabo, če se ljudje med seboj sovražijo, če ne ljubijo ne sebe ne drugih, če je vse neznosno in če znanost in kulture ne poznajo več odgovora na najpomembnejša vprašanja, če ne morejo ničesar več izboljšati in puščajo, da drsimo na rob prepada, potem bo človek iskal v politiki odgovor na svoja vprašanja. Politika pa lahko zadoosti komaj bistvenim potrebam človeka.

Politični voditelji ne ljubijo ljudi, iz njih hočejo narediti orodje. Kako naj verujem v revolucijo, če ni prinesla ali povrnila ne prijateljstva ne bratstva? Saj tega sploh niso poskušale. Brž ko se je kakšna revolucija uveljavila, že misli na kaznovanje, spravo in mašče-

vanje. Prijateljstvo je izraz, ki ga je politika izbrisala. Ljubezen in poduhovljenje nista postala samo smešna, temveč sta to pojma, ki ne obstajata več.

Kriza se je začela že davno. Kultura je postajala vedno bolj človeška, namesto da bi bila čedalje bolj duhovna. Na obrazih svetnikov in nadangelov v katedralah najdemo nasmeh, ki ga ne znamo več prebrati. Vendar nam bi bila vesela umirjenost teh obrazov lahko za zgled. Skladnost teh stebrov in figur bi nas lahko pripeljala do duhovne umirjenosti, ko bi jih znali gledati.

Ljudje hodijo po svojem planetu v krogu kot v kletki, ker so pozabili, da lahko pogledajo tudi proti nebu. Med ljudmi krožijo vprašanja: kako si bom dobro uredil življenje, kako bi se polastil sveta, kako bi se do sitega napolnil, kako bi izdelal stvari, ki služijo mojemu zadovoljstvu, kako bi lahko užival, ne da bi se brugal za dru-

ge ali jih osrečeval, kako bi industrializiral človeštvo do izčrpanosti?

Poglavitno vprašanje, naravnost bistveno vprašanje našega bivanja: Kako si bom dobro uredil živumiranja. Zadnji konec je izpodrinen iz našega mišljenja. Tako ne vemo več, kaj naj naredimo, kam naj se obrnemo. Ker hočemo samo živeti, ne moremo več živeti.

Poglejte vendar okoli sebe! Svet je izgubil svojo smer. Iskanje užitkov je izpodrinilo čisto veselje. Imamo izbiro med omamljanjem in smrtjo.

Pozabili smo, kaj je poduhovljenje. Ne vidimo ne bližine ne daljave našega sveta. Izgubili smo zadovoljstvo z opazovanjem tega sveta. In vendar, če bi pogledali okoli sebe, nadse in vase, bi lahko spet odkrili svežino presenečenja. Otroškega presenečenja, ki naredi svet prav tako svež in mlad, kot je bil prvi dan po stvarjenju.

STE SE KAJ UDARILI?

Neznansko je zaškripalo, šlo je skozi ušesa. Zaneslo ga je s ceste pred semafor. Z motorjem je zletel po cestišču in poudrsal po tleh, da je zazebló. Če nič drugega, kožo na dlaneh mu je posnelo. Pa se je kar hitro pobral, dvignil motor in ga zapeljal k robu pločnika.

S središča križišča se je bližal prometni policaj. Prišel je do njega, prav ko se je fant ustavil ob robu pločnika.

Fant je dvignil prestrašene oči. Oči, v katerih se je še vedno zrcalila misel, ki ga je nemara prešinila tik pred padcem: da bi le ne bilo prehuo.

Policaj se je sklonil k njemu: „Ste se kaj udarili?“

Štiri lepe besede: Ste se kaj udarili?

VLJUDNOST ENE MINUTE

Bilo je ob 22,10 v mestu. Avtobus se je že premaknil,

zadnji ženski pa še nisva vstopili.

Pozornosti nisem pričakovala. A naenkrat opazim, da se je avtobus ustavil. Stekli sva do vrat. Rahlo je rosilo, morali bi čakati drugi avtobus vsaj petnajst minut.

Ni tako težko za šoferja, da je vljuden, zgodi se pa to redkokdaj. Večkrat vidi šofer, da tečeš in želiš vstopiti, pa ti požene pred nosom.

Sprevodnik me je slišal, ko sem mimogrede pohvalila šoferja, pa je pripomnil, da nekaterih ljudi ni vredno čakati. Kateri in kakšni so ti ljudje, ki jih ni vredno čakati, ne vem.

Hočem povedati samo to, da sem tisti večer čutila veliko razliko med dvema človekoma, ki sta oba dolžna biti vljudna do potnikov. Žal so samo nekateri zmožni deliti svojo srčno kulturo tudi neznanim ljudem.

čin spoznavamo vse, kar je v našem življenju velikega. Zato spoznavamo po veri tudi — in še veliko močnejše kot druga bitja — Stvarnika, ki se nam razodeva.

Globoko v sebi smo prepričani, da je dobro verovati. Ko naša ušesa slišijo sveto pismo in ko opazujemo Cerkev, najgloblje jedro naše osebe zaznava Boga. To zaznavanje usmerja vse naše življenje in nas prevzema bolj kot vse drugo. Ta klic lahko kakšna stvar preglasi, celo zaduši. A ko se človek umiri, se spet oglasi ta zavest, ta glas.

Veličina vere je tudi v tem, da po njej preprosti ljudje nič ne zaostajajo za učenimi: saj ne gre predvsem za rabo razuma, temveč za osebno vdanost. Ljudje, ki zrastejo v povsem katoliški deželi in se zato skoraj nikoli ne vprašajo: „Pa je to tudi res?“, imajo lahko zelo pristno vero.

dvanajsteri

Jezus je za vodstvo ljudskih množic, ki naj bi živele po njegovih postavi, izbral pomočnike. Zdi se, da je bilo to precej v začetku njegovega javnega delovanja, brez dvoma takoj, ko so ga napadi nasprotnikov opozorili, da bi bilo treba misliti na bodočnost, ko se bo moralo po njegovi smrti njegovo delo nadaljevati.

IZBRAL SI JE DVANAJST SODELAVCEV

Iz treh mest, kjer govore prvi trije evangelisti o pozivu apostolov, moremo sestaviti naslednje besedilo: „Jezus se je umaknil na goro in je prečul vso noč v molitvi k Bogu. Ko se je zdanilo, je poklical k sebi one, ki jih je bil

določil. Za svoje sodelavce jih je izbral dvanajst in jih imenoval apostole ter jim dal oblast nad nečistimi duhovi, pa tudi nad boleznimi in slabostmi.“

Prizor je v resnici lep: Kristus, ki vso noč premišluje na gori, kako naj se odloči, in prejme Očetov navdih za odločitev, ki jo pripravljajo; možje, ki se vzpenjajo na strmo goro in se postavijo okrog Učenika, ki nato med njimi izbira. Kraj je samotni in divji, izbiranje je obdano s svečanostjo. Vidimo, da je ob tej priložnosti odločilna samo Jezusova volja — samo on odloča. Pri velikih poklicih osvoji Bog dušo: ta more poziv samo ponižno in pokorno sprejeti. „Niste vi mene izvolili, ampak jaz

sem vas izvolil in postavil,“ jim je pozneje rekel Jezus. Že Andrej in Janez ob Jordanu, Simon Peter in nato še Filip in Natanael niso sami izbirali.

Beseda „apostol“, grško „apostolos“, je natančen prevod aramejske besede „šaluhah“, ki pomeni „poslan“. Tako so rekali odposlancem, ki jim je mogel judovski veliki zbor zaupati razna poslanstva pri oddaljenih občinah.

Nobenega dvoma ni, da je med učencem in apostolom razlika: apostola obvezuje večja prizadevnost. Tisti, ki jim pravimo apostoli, so več kot navadni učenci.

Kar zadeva število dvanajst, ga je nedvomno določil Jezus sam. Po Judovem izdajstvu in smrti so ostali enajsteri takoj poskrbeli za to, da nadomestijo nezvestega in izpopolnijo skupino: izbrali so Matija. Težko je tudi dvomiti, da ima število dvanajst poseben pomen. Jezus je na mesto voditeljev dvanajsternih Izraelovih rodov postavil dvanajst apostolov. To je ena izmed točk, kjer se srečujeta stara in nova zaveza.

življenje piše svoje zgodbe

Dva kilometra od Gradišča v Slovenskih goricah stoji zaselek Zgornji Verjan. V eni izmed hiš živi žena s sedmimi otroki.

„Je pač hudo zdaj, prej je bilo v redu, ko je bil še mož v službi,“ je začela svojo pripoved. „Pred dvema letoma je to bilo, takrat pa je bil že štiri leta v Avstriji. Po štirinajst dni na leto je prihajal domov in tu pustil novega otroka. Ko je bil zadnjič tu, mi je pustil tole,“ je pokazala na najmlajša, devetmesečna dvojčka. „Domov je prihajal in rekel, da je bil v bolnišnici in da ni dosti denarja, da so mu spet odtegnili, da sedaj ni dela — tako iz leta v

leto. Zidar je bil in je opeke prodajal, potem je bil brusar, zdaj pa sem slišala, da nič ne dela. Otroci so se rodili, denarja pa ni bilo. Sem mislila, da bom dobila pomoč po porodu, pa ni bil v službi in nisem ničesar dobila.“

Suhljata žena s skrbjo na obrazu je ljubeče pogledala otroke.

„Lani četrtega maja je bil zadnjič doma, zdaj ne vemo, kje je, in denarja ne pošlje,“ je vzdihnila. „Sodišče je odločilo, da mora pošljati denar, pa ga ne. Enega sem v bolnici še lahko oblekla, za drugega pa so mi zbrale denar sestre.“

Lačni nismo, lačni. Nekaj

krompirja pridelam in fižola, pa gre. Zdaj imamo tudi mleko, ko nam je tele poginilo in ne sesa

več. Prej še mleka ni bilo. Dva hektarja zemlje imamo, preveč zame. Sedem otrok in zemlja.

IMENA IN ZNAČAJI APOSTOLOV

Evangeliji in Apostolska dela trikrat navajajo seznam dvanajsternih. Petra navajajo vedno prvega in Juda Iškarjota vedno zadnjega. Tudi Filip in Alfejev sin Jakob sta v vseh štirih seznamih na istem mestu. Seznam je tale: *Simon Peter* in njegov brat *Andrej, Jakob*, ki mu pravijo *Starejši*, in *Janez* (oba Zebedejeva sinova), *Filip* in *Jernej* (to je Natanael), *Tomaž*, cestninar *Matej*, Alfejev sin *Jakob Mlajši*, *Juda Tadej*, *Simon*, z imenom *Gorečnik*, in *Juda Iškarjot*, ki je Jezusa izdal.

V evangeliju niso vsi apostoli enako osvetljeni. Več je takih, ki vemo samo za njihovo ime, včasih še za priimek, ki poudarja njihovo značajsko ali telesno značilnost. Tako npr. *Simon*, soznačnica za *Petra*, za katerega ne vemo natančno, ali so mu rekli „Gorečnik“, ker je pri svojem delu kazal vnemo, o kateri se, žal, v evangeliju niso ohranili sledovi, ali pa, ker je mogoče pripadal politični

stranki „gorečnikov“. Včasih mu pravijo tudi „Kananejec“, ker mogoče nápak uporabljajo besedo „Qanana“, ki pomeni v aramejščini „gorečnika“. Ali pa *Jakob Mlajši*, oziroma *Manjši*, ki je bil brez dvoma majhne postave.

Kako lahko pa je, nasprotno, orisati človeške črte pri tistih, o katerih evangelij bolj podrobno govori! Različnost značajev je eden najmočnejših, najbolj prepričljivih dokazov za resničnost svetega pisma: bravca romanov nujno preseneča.

Na primer *Peter*. Poštenega srca in navdušen. *Peter* je nagel v besedi in dejanju. Nič se ne obotavlja spraševati Jezusa. „Kolikokrat moram odpustiti bratu, ki mi je storil krivico? Sedemkrat?“ Ko so pozneje njegovega Učenika zgrabili, je samo on sunkovito izdrl meč. Pozna se mu, da je človek silovitih, močnih čustev. Ko mu je hotel *Kristus* pri zadnji večerji umiti noge, je *Peter* ugovarjal: „Nikoli!“ — „Če ti ne umijem nog,“ pravi tedaj *Jezus*, „ne boš

imel deleža z menoj.“ — „O, Gospod,“ je takoj odgovoril apostol, „ne samo nog, temveč tudi roke in glavo.“ Zgodí se, da se drugi zmedejo, on ostane trden. „Ali me hočete tudi vi zapustiti?“ vpraša Učenik apostole, ker se je zdel njegov nauk pretrd. „Kam naj gremo, Gospod? Ti imaš besede večnega življenja.“ Tako v imenu vseh odgovarja *Peter*. On je bil tudi tisti, ki je sam od sebe povedal *Jezusu* skupno misel apostolov: „Ti si *Kristus*, sin živega Boga.“

Nato sledé drugi.

Janez, „učenec, ki ga je *Jezus* ljubil“, je počival na *Gospodovih* prsih pri zadnji večerji; edini je šel za *Jezusom* h *Kajfu* in na *Kalvarijo*. To je fantovski lik, ki prinaša žarek nežnega prijateljstva v umrljivo življenje učlovečenega Boga, ki pa vendar *Jezusov* vzdevek „sin groma“ v njem vnaprej označuje evangelista največjih razodetij, pisca *Razodetja*.

Filip je bil mogoče bogatejši v veri kot pa v bistrumnosti; nič ni znal odgovoriti *Jezusu*, ko ga je

Saj otroci mi pomagajo. Starejši tako lepo pazijo na najmlajše. In v šoli so pridni. Samo Bog daj, da otroci ne bi kradli! Veste, nimajo in bi si morda zaželeli.

Denarja ni bilo. Mož je ostal dolžan tritisoč dinarjev, tisoč dinarjev sem dolžna jaz za popravilo oken, toda kje naj vzamem denar, da bi poravnala dolgove?

Lani mi je voda zalila polja in ni bilo nič ne s koruzo ne s pšenico, letos pa je bila suša. Bila sem na socialnem in čakam in čakam. Vlečejo. Naš šolski upravitelj se je zame potegnil in dobila sem nekaj denarja.

Poročena sem res in mož bi mi moral pomagati, toda zlati ljudje, povejte, kje ga bodo dobili, in saj mu tudi ne morejo nič vzeti, ker nič ne dela. Če bi samo otroške doklade dobivala, bi imela za zimo dovolj. Drv nimam, premoga pa ne morem kupiti.“

Otroci so se med materino pripovedjo stiskali na divanu in nič preplašeni niso bili videti. Oblečeni so bili v zakrpane hlače, toda čiste.

„Zdravje, da bi vsaj zdravje bilo! Nismo zavarovani. Knjižico imam, pa ni potrjena, a sem vseeno šla k zdravniku. Otroka moram peljati k zdravniku. Še to, ločena nisva in se tudi ne

bom ločila.“ S solznimi očmi je končala pripoved.

Don Helder Camara:

trup petrove barke očistiti

Bil sem gost nekega škofa, ker me je povabila krajevna skupina podtalne Cerkve, potem ko je za 48 ur zasedla stolnico. Škof je imel za primerno, da povabilo sprejemem.

Sestanek je bil odprt in vladalo je medsebojno zaupanje. V glavnem so napačili cerkveni ustroj. Zavrčali so vsak ustroj. Mislili so, da bo Cerkev našla duhovno moč za boj proti sodobnim zatiralnim ustrojem, samo če se osvobodi svoje lastne notranje zgradbe.

Pustil sem jih, da so se izrazili do kraja in povsem svobodno. Bili smo v nabitem prostoru. Za mizo na odru šest najbolj odločnih voditeljev. Ko sem bil na vrsti, da spregovorim, sem začel tako, da sem preštel te voditelje, ki so bili z mano okrog mize, in sem ljubeznivo pripomnil: V manj kot enem mesecu se nam to vaše gibanje, ki se je komaj sprožilo, že predstavlja kot zametek ustroja. Kaj se bo zgodilo, ko bo to gibanje zajelo vse četrti glavnega mesta, vsa mesta v deželi in vse dežele na celini?

Poskušal sem dokazati, da je brez slehernega ustroja nemogoče živeti. Vprašanje je le, kako imeti od časa do časa pogum, rešiti se izrastkov, ki so se namnožili na prvotnem ustroju. Lahko pride tudi do tega, da mora biti kakšna notranja zgradba popolnoma spremenjena.

Povedal sem, da razumem njihovo stališče. Če Cerkev

pred čudežnim pomnoženjem kruha vprašal, s čim hoče nasititi pet tisoč poslušavcev. Pri zadnji večerji je prosil Jezusa, naj jim „pokaže Očeta“, in je dobil žalosten odgovor: „Toliko časa sem med vami in me nisi spoznal. Kdor vidi mene, vidi Očeta.“ Ta Filip je pa sicer dober, dejaven in družaben človek, odličen primer preprostosti, kjer Bog rad nabira svoje svetnike.

Tomazevo ime je postalo simbol: tako znamenita je njegova nevera v Jezusovo prikazanje. Vendar ni le nezaupnež in dvomljivec, obenem je tudi trden in pogumen. Ko so se drugi apostoli prestrašeni obojavljali, da bi spremljali svojega Učenika na zadnji poti v Judejo, je on sicer črnogled, vendar pogumno, vzkliknil: „Pojdimo še mi, da z njim umrjemo!“

Od dvanajsterih je najbolj neznan zadnji na seznamu, Juda, odpadnik. Njegov mračni obraz je udeležen pri dogajanjih v zvezi z zadnjo večerjo. Njegova vloga je

strašna in zajeta v namene božje Previdnosti. Pri njem je vse mračno in nerazložljivo. Ta človek je bil skozi tri leta deležen življenja apostolov. Tudi on je učil množice, ozdravil bolnike in izganjal hudobne duhove. V skupini je imel celó izbrano mesto, ker mu je bila zaupana skupna blagajna. In vendar je postal izdajavec. Zakaj? In kar je še bolj nerazumljivo: zakaj ga je Jezus, ki je poznal njegovo izdajstvo, še preden je Juda izdajo izvršil, pustil med svojimi zvestimi?

BILI SO NEUKI IN PREPROSTI

Zdi se, da so vsi apostoli pripadali isti družbeni plasti. Niso bili reveži, še manj pa bogati. „Neuki in preprosti ljudje“ bo kasneje zapisano v Apostolskih delih.

Prvi šesti so bili ribiči in kmetje. Njihovo premoženje so bile mreže in čolni. Imeli so skromno imetje, ki so si ga pridobili samo s svojimi rokami. Sedmi, cestničar Matej, je bil brez dvoma bolj

vsako jutro se jima nasmehnem

Sleherno jutro okrog pol šeste drobita mimo okna dva predšolska fantiča, očitno bratca, proti otroškemu vrtcu.

Enako sta oblečena in držita se za roke kot priklenjena. Nikoli se ne smejeta. Oči so jima zmeraj uprta v nekakšno nespremenljivo pretnjo „Da bo sta pridna!“, visečo pred njima v zraku kakor svarilni prometni znak.

Včasih, kadar moram na rani avtobus, se srečujemo. Nekega jutra je mlajši jokal, pa sem ju ogovoril. Medtem ko

sem malega tolašil, sem od starejšega zvedel vse.

„Vidva bi zdajle gotovo še rada spala, kaj?“

„O, rada...“

„Zakaj pa ne moreta?“

„Teta ima ob šestih že službo.“

„Kje pa sta očka in mamiča?“

„V Nemčiji.“

Ni mi bilo treba več spraševati.

Ko prideta v vrtec in se pomešata med druge, za hip pozabita, da ju je vrgel iz sladkega sna tuj glas in da ju ni pred odhodom pobožala ne mamičina ne očkova roka.

Ko pa se ob sedmih oglasi „striček“ iz radijskega zvočnika

izobražen, mogoče je imel tudi nekaj denarja, vendar njegova raven ni bila višja.

Jezus je pač izbral tiste, ki so bili na razpolago. Sveti Duh zna, kadar hoče, spremeniti človeka. Jezus ne zahteva od svojih sodelavcev ne visokih razumskih zmognosti ne koristnih zvez, ampak zahtevanje samega sebe in trden značaj, brez česar ni mogoče doseči na svetu nič velikega.

Te lastnosti so bile potrebne, če so hoteli hoditi za Jezusom, če so hoteli živeti življenje, kot je on hotel. Od njih je zahteval samo, da se odrečejo vsemu, kar je doslej izpolnjevalo njihove dneve: očetno obrt, mrežo ali plug, živahno prodajanje pridelkov na trgu, prijateljske večere, ko potegnejo ribiči čolne na kopno, raztegnejo mreže in se pogovor raztegne še dolgo v zvezdno noč.

Od njih je zahteval še hujše žrtve. Nam so postale zahteve evangelija vsaj v teoriji domače. Težko pa si je predstavljati, kakšno žrtev so pomenile njim, ki so

bili vajeni gledati na vero samo kot na izpolnjevanje zunanjih predpisov in imeti svojo narodnostno nestrpnost za krepost, zdaj so pa nenadoma slišali, da je treba verovati v duhu, ljubiti sovražnike in postati pripadnik neomejene vesoljnosti.

Potujoče življenje, ki so ga tri leta živeli ob svojem Učeniku, vzhodnjake očitno ni tako motilo, kakor bi nas. Toda če so hoteli hoditi za Jezusom, se je bilo treba popolnoma odreči družinskemu življenju. Razen apostola Janeza so bili najbrž vsi poročeni.

Hodili so od vasi do vasi. Včasih je odprl trumici vrata kakšen prijatelj, še večkrat pa je bilo treba pod milim nebom jesti kruh s soljo, nekaj grozdja in medu, datelnov ali rib iz jezera, če so jih utegnili naloviti, in ponoči zaviti v plašč spati pod oljkami ali divjimi smokvami.

Apostoli so ljudje, navadni ljudje, nad katere pa je prišel Duh, ki oživilja: zato bodo pričali za Gospoda celo z lastno smrtjo.

Daniel Rops

nima poguma, da bi se dotaknila svojega lastnega ustroja, ne bo imela moči, grajati družbene ustroje. A brž sem jih prosil, naj se vendar za božjo voljo ne utaplajo v notranjih cerkvenih vprašanjih, ko nas od zunaj izzivajo pravi, veliki in nujni problemi človeštva. Opozoril sem jih, da bo mladina Cerkvi obrnila hrbet in odšla, če se bomo razburjali le ob majhnih notranjih cerkvenih sporih.

Res je, da je trup Petrove barke, ali bolje, Kristusove barke s Petrom pri krmilu, preobremenjen in nevarno obložen z vsem tistim, kar se je nanj nalepilo.

z vsakdanjim voščilom „Dobro jutro, otroci!“, ju zmeraj stisne pri srcu, kadar se s svojim kramljanjem preveč smuka okrog staršev. Kje sta njuna starša, kdaj ju že nista videla! Drugim otrokom žare oči, ko „striček“ plete svoje misli o mnogoterih lepih stvareh, ki vežejo starše in otroke, onadva pa le plaho strmita v tisto visoko pretnjo v zraku: „Da bosta pridna!“

„Odkar se poznamo, ju neštetokrat okrog pol šeste čakam pri oknu, da prideta mimo, da se jima nasmehnem in jima pomaham. Ko sta mimo, se mi zdi, da je vsem trem lažer pri srcu...“

Kaj pravijo doma in po svetu

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bravci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! Op. ured.

Katoliški GLAS

KOROŠKI SLOVENCI —
ŽRTEV TUDI LJUBLJANE

V tržaški reviji „Zaliv“ (štev. 36/37) je objavljen članek koroškega politika Luke Sienčnika z naslovom „Koroški Slovenci — žrtev svetovne politike“. Iz članka je razvidno da so koroški Slovenci žrtev tudi zgrešene narodne politike komunistične partije in slovenske vlade v Ljubljani. Luka Sienčnik namreč piše:

„Za 25. november 1945 so bile razpisane prve poveljne avstrijske volitve v deželni in državni zbor. Koroški Slovenci so pričakovali, da bodo dobili en mandat več, kot so ga imeli v prvi avstrijski republiki (pred nacistično zasedbo). Pravočasno so pri deželni vladi vložili lastno listo z dr. Tischlerjem na čelu. A prišlo je povsem drugače.“

Prišlo je namreč to, da sta se v koroške razmere vtaknili slovenska partija in pa vlada v Ljubljani. Ta je odrekla zaupanje dr. Tischlerju in zahtevala, da umakne slovensko listo, svojim privržencem pa je naročila, naj volijo avstrijsko komunistično partijo. Luka Sienčnik imenuje ta ukrep, da so koroški Slovenci umaknili lastno listo in se podali na pot internacionalizma, „usodno spremembo“.

Kajti avstrijska partija je po svojem zastopniku dr. Ernstu Fischerju kmalu pokazala, kako se misli boriti za slovenske interese, ko je ta izjavil na zborovanju v Celovcu, da niti ped koroške zemlje ne sme priti k Jugoslaviji.

Posledica je bila, da so Slovenci prvič v zgodovini ostali brez svojega zastopnika v koroškem deželnem svetu. Česar nista dosegli cesarska Avstrija in prva avstrijska republika, je dosegel ukaz iz Ljubljane.

Pred drugo svetovno vojno so imeli koroški Slovenci zmeraj dva ali vsaj enega poslanca v deželnem svetu. Po drugi svetovni vojni so pa vsa leta brez svojega zastopnika v tej najvišji deželni ustanovi. Krivdo za to nosita slovenska KP in ljubljanska vlada, ki sta vsilili svojo internacionalistično politiko slovenski manjšini na Koroškem. Danes pretaka Ljubljana krokodilje solze, svoje zmote pa noče popraviti.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 30. novembra 1972, str. 2.

JUGOSLAVIJA V LUČI ZADNIH DOGODKOV

Tisti, ki so slikali Tita kot dobrodušnega očka, ki se drži v ozadju, obzirno miri sprte sinove in vsakemu daje prav, so presenečeni in razočarani obenem. Tito ljubi oblast in je tudi pri svojih osemdesetih letih ne namerava prepustiti drugim. Sicer pa je to značilno za vse starce. Tako je bilo z Adenauerjem, tako je s Francom.

Ko bi se bil Tito pred dvema letoma umaknil s političnega odra, bi zapustil za seboj državo, zgrajeno na zvezni podlagi, v posameznih republikah pa kadre mladega rodu, ki je že imel svoje poglede na moderno vodenje države, zlasti pa gospodarstva. Prav po teh pa je sedaj Tito udaril z močno roko in jih odstranil. Bili so zanj premalo komunistični: v gospodarstvu so uvedli nove prijeme, ki v marsičem niso bili v soglasju z marksistično ideologijo.

Ena teh žrtev je bila tudi predsednik slovenske republike Stane

novice od doma

(Nadaljevanje s 3. strani)

domačih in 30 otrok iz drugih občin. Med rejenci je 29 takih, ki obiskujejo pomožno šolo. Družine imajo razumevanje za zapuščene otroke in jih rade sprejmejo. Nekatere imajo celo tri ali štiri otroke in jim ob socialni podpori želijo čimbolj pomagati, da bi tudi ti otroci postali samostojni in srečni v življenju.

HAJDINA — Upokojenci v Hajdini dobijo nove prostore. Društvo upokojencev, ustanovljeno leta 1953, šteje danes okrog 500 članov. Aktiv je zelo delaven, skrbi in pomaga socialno ogroženim, prireja kulturne in zabavne večere. Da bi laže dosegli svoj cilj, so zaposlili delovne aktivne in organizacije za pomoč, s katero so si ob samopomoči postavili nov dom.

HUM — Z nastopom na Humu v Goriških brdih je mešani pevski zbor iz Domžal začel letošnjo kulturno sezono. Zbor, ki je v Brdih nastopil na povabilo domačinov Briškega okteta, se je predstavil s celovečernim koncertom. Domačini so pevce toplo pozdravili. Nastop Domžalčanov je pokazal, da bi bilo potrebnih še več takih prireditev.

JESENICE — Na Jesenicah gradi podjetje „Viator“, poslovna enota ljubljanskega „Viatorja“, novi hali. Delavnica za popravilo lastnih motornih vozil in delavnica za osebna motorna vozila postajajo pretresni. Novi hali sta namenjeni popravilom in ličenju vozil. Del investicijskih sredstev bodo namenili tudi modernizaciji Viatorjevega hotela v Martuljku.

KOZJANSKO — V Spodnjem Ve-trniku so po dolgem času dobili

elektriko. V 18 skromnih domačih lah so namesto petrolejk zasvetile žarnice. Veselje občanov, ki so se zbrali k slovesnosti, je bilo veliko. Otroci teh domačij ne bodo več pisali svojih nalog ob leščerbah, pa tudi druga večerna dela bo lažje opravljati. Gotovo pa so tega najbolj vesele gospodinje, ko si bodo lahko pomagale s celo vrsto električnih aparatov. Pri delu so v poletnih mesecih veliko pomagali mladi Ljubljančani, za kar so jim vaščani zelo hvaležni.

KRANJ — Predstavniki podjetij „Avtopromet“ iz Gorice, „Creina“ iz Kranja, „Slavnik“ iz Kopra in „Transturist“ iz Škofje Loke so slovesno podpisali samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju. S tem hočejo doseči smotrnejše izkoriščanje zmogljivosti in delovnih moči, hkrati pa tudi uspešnejše in ekonomsko učinkovitejše poslovanje.

KRŠKO — Okrog sto naših strokovnjakov, ki sodelujejo pri delu za zgraditev prve jedrske elektrarne pri Krškem, je dokaz o visoki znanstveni ravni posameznikov in naših raziskovalnih ustanov. To priča o njihovi tehnični zrelosti in sposobnosti za vključevanje v najzahtevnejše projekte slovenskega gospodarstva.

LJUBEČNA — Klasične opeke v ljubečenskih opekarnah ne bodo več izdelovali. V novem obratu bodo predvsem proizvajali novi modularni blok velikosti 6 enot in še večjega za potrebe gradenj na potresnih področjih. Surovin imajo v neposredni bližini za nekaj stoletij. Kakovost pa ustreza tudi za izdelovanje najrazličnejše „klinker“ opeke. Letno naj bi izdelali 57 milijonov opečnih enot.

LJUBLJANA — Z zidavo prizidka na teološki fakulteti v Ljubljani gredo sedaj dela resnično h koncu. V novem poslopiju so potrebna še nekatera dopolnila. Pač pa je precej popravil, prezidav in izboljšav še potrebnih v stari stavbi Alojzijevišča. Stare predavalnice naj bi bile hkrati z novim prizidkom porabne za bolj ustrezno delovanje fakultetne knjižnice in za seminarsko delo različnih fa-

Kavčič. Tito ni pozabil, da se je v znani cestni aferi, ko je Beograd zavrnil gradnjo slovenske avtoceste na dveh odsekih in je raje denar nakazal Srbiji, Kavčič postavil na branik slovenskih interesov in dopustil, da je prišlo v Sloveniji do množičnih protestov.

Po odhodu Rankovića leta 1967 se je zazdelo, da Tito sam odobrava, da bo v bodoče partija le še usmerjevalka, ne pa več odgovorni dejavnik javnega življenja v Jugoslaviji. Odgovornost naj bi prešla na gospodarstvenike, politike, izobražence.

Toda hitro se je opazilo, da ta način vodenja države ruši partijo v njenih temeljih. Njena beseda je bila zmeraj manj upoštevana, njen vpliv je naglo upadal in Tito je postal neke vrste plašč, s katerim se je vsakdo pokrival, ko je branil svoja stališča. Mnogi, tako doma kot v inozemstvu, so se spraševali: „Kdo pravzaprav vlada v Jugoslaviji? Tito s partijo ali tehokrati (gospodarski izvedenci), direktorji bank, podjetij, mladi rod?“

Gotovo se je tudi Titu to vprašanje vedno bolj porajalo. Kot komunistu mu gotovo ni moglo biti vseeno, kdo bo imel v bodoče oblast v državi, ki ji je bil on glavni tvorec. Zato je pred dvema letoma povzdignil glas. Začel je opozarjati na pojave nacionalizma, pomeščanjenja partijskih veljakov, liberalističnih teženj v gospodarstvu, gospodarskega kriminala, in na nedelavnost partijskih članov.

Najprej je prišlo do odkritega spopada med centralo v Beogradu in partijskim vodstvom Hrvatske. Zadnje tedne se je spoprijel z vodstvom komunistične partije Srbije. V Sloveniji so padle glave kot Kavčič, Krese, Kropušek.

V Sloveniji se sedaj zlasti poudarja, da je treba prevzgojiti mladino. Do sedaj da se je premalo pazilo na to, kdo jo oblikuje. V zvezi s tem se večkrat omenja „nezdravi vpliv“ Cerkve. Cerkev si hoče mladino pridobiti na razne načine: da goji družabnost, športno dejavnost, prireja izlete. Edini oblikovavec mladine naj bi bila partija, edini svetovni nazor, ki ima pravico do obstoja, pa marksizem.

Titov nastop gre v dve smeri: partiji hoče pridobiti veljavo, ki jo je zadnja leta izgubila, po njej pa hoče uveljaviti svojo lastno težnjo po oblasti, saj je bila partija ves povojni čas istovetna s Titom.

Mnogi inozemski politični komentatorji se upravičeno sprašujejo, ali bo Jugoslavija ta pretres, ki ga ustvarja osemdesetletni maršal z napadi na vse strani in na vsakega, prenesla.

Tito je jasno povedal, da je bila storjena napaka, ko so se leta 1952 odločili za demokratizacijo partije. V tem oziru ima prav. Partija je zgrajena na sistemu diktature. Spodnesti ji ta temelj se pravi spremeniti jo v demokratično stranko. To bi pa pomenilo, da lahko pridejo v demokratični igri znotraj stranke na vrh drugi ljudje, znotraj države pa druge politične sile. Tega pa nobena komunistična partija ne sme dovoliti, če hoče sebe in tiste, ki se je poslužujejo za izvajanje oblasti, obdržati na vodstvu.

Ravnanje Tita je torej dosledno in v korist tako njega kot partije, ki ji načeluje. Drugo vprašanje pa je, ali je tako ravnanje modro in na dolgo roko koristno.

„Ni mar,“ se sprašuje Viktor Meier, dopisnik nemškega lista „Rheinische Post“, ki izhaja v Düsseldorfu, „Tito na najboljši poti, da se bo zapletel v spor z vsemi republikami, ki Jugoslavijo sestavljajo, in postal grobar države, ki jo je s tolikšnim trudom in tolikimi žrtvami zgradil? Ko Tito odstranjuje razne vodilne funkcionarje, žanje, kot se vedno dogaja ob takih priložnostih, odobravanje nižjih plasti ljudstva, raznih priliznikov, ki bi radi Titovo avtoriteto izkoristili za svojo osebno kariero, in raznih dogmatikov iz časov revolucije, toda prej ali slej se bo moral soočiti z vprašanji upravnega značaja, gospodarskega razvoja in narodnega sožitja. Vseh teh vprašanj pa z rohnenjem, grožnjami, političnimi procesi in odstranjevanjem neljubih oseb ni mogoče odpraviti. Tito se očitno vrača k sovjetskemu modelu gospodarstva. In morda je to edini

način, da se bo preživel sam in z njim partija. Nihče od partije pa seveda ne bo vprašal, ali je s takim povratkom zadovoljno tudi prebivalstvo. V diktaturi proletariata ljudstvo ni nosivec oblasti, ampak njen objekt."

Katoliški glas, Gorica-Trst, 16. novembra 1972, str. 1.

KDO JE KRIV DOLGOV?

Jugoslovanska zveza komunistov je v globoki krizi. „Nedeljski dnevnik“, ki izhaja v Ljubljani, je zapisal, da si sedaj toliko pepela trosijo na glavo, da zaradi prahu ni ničesar več videti.

Videti je predvsem to, da je vse krize kriva predvsem gospodarska stiska, prezadolženo gospodarstvo: skupno 36 milijard nepokritih dolgov v državi.

Voda je sedaj prišla do grla in gospodarstvo se utaplja. Kdo je kriv? Krivi so tehnokratni (gospodarski izvedenci), liberalni anarhisti (pristaši brezvladja), kriv je hrvatski, srbski, slovenski, makedonski nacionalizem, kriva je katoliška Cerkev in kriva je srbska pravoslavna Cerkev. Kriv je „Glas koncila“, „Družina“, „Ognjišče“ in ne vem še kdo. Krivi so vsi tisti, ki marksizma ne poznajo ali se ga ne držijo.

Zato so ugotovili, da je edino zdravilo povratek k Marxu. Da ozdravimo jugoslovansko gospodarstvo, bodo sedaj vsi z večjo vnemo znova študirali marksizem: otroci v otroških vrtcih, šolarji v osnovnih šolah, dijaki na srednjih in višjih šolah, delavci v tovarnah, kmetje v hlevih, zlasti pa še komunisti sami.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 9. novembra 1972, str. 2.

Iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

ŠE MARSIKAJ JE MOGOČE PREMAZATI

Svojo jezico ste ohladili, napise ste podrli in jih premazali. Pohujšujete se nad dvojezičnimi napisi. Bodite temeljiti in ne ustavite se pri napisih! Za mazače je zdaj obilo dela in tudi za monterje.

Pojdite z odprtimi očmi skozi mesto! Ali vas nič ne motijo ulični izveski in na njih imena: Kowatsch, Swetina, Samonig in Zagar? Še marsikaj je tu mogoče premazati: še zmerom pride na tri Meierje po en Rabitsch, poleg vas stanujejo Drekonja in Delic, Doujak, Dobernig in Dobrounig. Ali nista Glavar in Godec trn v vašem očesu ali pa imena Milonig, Mikula, Mischitz...?

Iščite sami naprej! V ta hvalevredni namen vam dam svoj telefonski imenik z veseljem na voljo.

Pojdite z odprtimi očmi skozi mesto! Ali se ne bojite slovenskega nagovora na ulicah in trgih? Ali niso imena v mestu le pretveza za kasnejše spremembe državne meje?

Bodite brez skrbi! Nikakršno razsodišče vam ne odreka Jessernigove in Jergitscheve ulice, nihče ne bo kdaj v bodočnosti odpeljal domov Koschata in Pernharta. Ali vam niso pustili doslej pri miru Seitschniga? Ali je kdaj kakšna tuja vlada terjala Paulitscha zase?

Za imena gre. — Ali ne živite že dolgo z imeni? Ali vam ne zvenijo Wa'disch in Damtschach, Globasnitz in Glantschach prav tako domače kot Grades in Graz? Če pa hočete zbrisati sledi starih prebivalcev, vrzite svoje potne liste v ogenj, prevrnite nagrobnike, izropajte pokopališča! Storite samomor, z njim boste za zmerom oprali „sramoto“!

kultetnih strok. Prav tako je treba urediti sobe za zdaj že redno vpeljane tečaje za katehiste in organiste, kakor tudi za izredne tečaje ali predavanja dušnih pastirjev in njihovih sodelavcev.

LJUBLJANA — „Knjiga, vsakdanji kruh“ — take in podobne komentarje slišimo ob prvem knjižnem sejmu, ki je na gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Leta 1972 so slovenske založbe izdale 3000 knjig in različnih publikacij najrazličnejše vsebine: leposlovje, zgodovina, umetnost, politika itd. To je za Slovence ponos, vendar nam po drugi strani statistika pove, da več kot polovica Slovencev v preteklem letu ni kupila niti ene knjige.

MARIBOR — Z občinskim odlokom konec decembra bo začel veljati samoupravni sporazum o točenju alkoholnih pijač. Razen v kolodvorskih, mejno prehodnih in hotelskih restavracijah se med 4. in 7. uro zjutraj ne bodo smele točiti alkoholne pijače. S tem bodo vsaj delno preprečili opijanje delavcev v jutranjih urah pred nastopom dela.

MARIBOR — Na Koroški cesti v Mariboru so odprli novo trgovino, namenjeno predvsem kmetovavcem in vrtičkarjem. Poleg drobnega kmečkega orodja imajo veliko zalogo semen, čebulice pomladnega cvetja, uvoženega iz Holandije in najrazličnejše vrste gnojil. Novost trgovine je tudi v tem, da bo kupcem na razpolago veterinarski instrumentarij in strokovnjak, ki bo lahko s svojimi nasveti in priporočili pomagal k boljšemu uspehu pri delu.

MARIBOR — Komisija za varstvo žena, otrok in mladine pri mari-borskem zdravstvenem svetu se s študijami in načrtovanji dela želi posvetiti predvsem duševno prizadetim otrokom na tem območju. Posebne skupine strokovnih delavcev naj bi se posvetile tudi delu z narkomani (ljudmi, ki se vdajajo mamilom) in mladoletnimi alkoholiki. Premajhno zanimanje za te bolnike bi bil kasneje vzrok mnogim družbenim problemom moderne družbe.

PREDLAGAM, NAJ SE ZA DELAVCA ODGOVORNI MANJ ZAVZEMAJO, A NAJ MU VEČ NUDIJO.

Bojim se, da bo tudi temeljna organizacija združenega dela imela temelje zgoraj.

DEDEK MRAZ BO NAŠEMU DIREKTORJU UPRAVIČENO ŠE PRI-NAŠAL DAROVE, SAJ PRAVKAR KONČUJE OSEMLETKO.

Naše gospodarstvo je dvanajstkrat bolj razgibano kot v drugih državah. Cene zrastejo v enem mesecu za toliko kot drugod v enem letu.

NE POZABIMO: TUDI NA NOVIH INSTRUMENTIH LAHKO IGRA-MO STARE MELODIJE!

Znanje je zaklad: kdor ga premore, gre v tujino garat.

NAJTEŽJE TI PONUDI ROKO V POMOČ TISTI, KI IMA ŽE POLNE ROKE.

„Pišejo, da se poraja nova socialistična morala.“

„Kakšna ‚nova‘! Je mar že kakšna bila?“

NA KONCU VEDNO ZMAGA RE-SNICA, AMPAK NA ŽALOST SMO ŠELE NA ZAČETKU.

Nemogoče je delati na stare politične napake vedno nove dovtype.

DOLG JEZIK — KRATKA KARIERA!

Bil je tak egoist, da si je dal asfaltirati življenjsko pot na državne stroške.

LAŽE JE ZGODOVINO PREPISO-VATI KOT PISATI.

Človek se nauči govoriti v dveh letih, potem se pa vse življenje uči molčati.

ČE GOVORNIK GOVORI NA PA-MET, TO ŠE NE POMENI, DA GO-VORI PAMETNO.

Po Pavlihi

Radio Erivan

(Tako se imenuje glavno mesto Armenije, novice pa ne izvirajo od tam.)

— Ali bo še obstajal denar, ko bo socializem dosegel najvišjo razvojno stopnjo?

— Načelno da in ne. O tem sta namreč dve teoriji. Po eni bo še, po drugi pa ne. Možno je pa tudi, da bo problem rešen tako, da ga bodo nekateri imeli, drugi pa ne.

— Ali je tovariš Njetjev res največji izumitelj, kar jih je bilo?

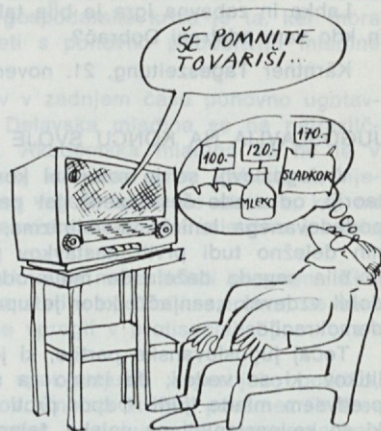
— Načelno ja. Tovariš Njetjev je izumil toaletni papir, električni brivnik, civilni urad, avtomatske bolhe, ultra kratke valove, pivski vrček itd. Toda še večji izumitelj je tovariš Potalov.

— Zakaj? Je on izumil še več stvari?

— Več ne. A on je izumil našega tovariša Njetjeva.

— Vsak dan vidim skozi okno urada, v katerem delam, izredno grdo partijsko palačo iz Stalinove dobe. Ali lahko kaj naredim, da bi se rešil tega pogleda?

— Načelno da. Če boste postali uslužbenec partije, boste sedeli v palači in je ne boste več videli.

— Ali obstaja v Sovjetski zvezi cenzura?

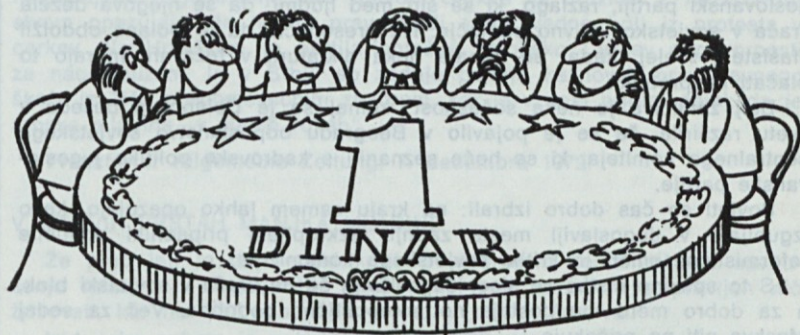
— V načelu ne. A žal ni varno na to vprašanje natančneje odgovarjati.

— Ali sme Američan reči državnemu predsedniku, da je samopašen šušmar?

— Načelno sme.
— Ali smemo to tudi v Rusiji?
— Načelno smete. Če seveda mislite na predsednika ZDA.

— Moj mož je astronaut in pravkar leti na Luno. Ali mogoče veste, če bi med tem časom lahko kje dobila pomaranče?

— Načelno vemo. A rajši počakajte, mogoče jih mož prinese z Lune.

Za mazače ostaja zdaj veliko dela. Postanimo ljudstvo pleskarjev! Seveda, kdo bo premazal Zablatsniško in Osojsko jezero in pa jezera Jeserz, Turia, Dobrova, Sattnitz, Skarbin?

Lahka in zabavna igra je bila tale z napisi. A kdo bo odmontiral Obir in kdo vam odstrani Dobrač?

Kärntner Tageszeitung, 21. novembra 1972.

JUGOSLAVIJA NA KONCU SVOJE POSEBNE POTI

V Jugoslaviji se je reformni komunizem od začetka petdesetih let v teoriji, od srede šestdesetih let pa tudi v praksi, tako zelo oddaljil od podedovanega leninizma-stalinizma, da je postalo ljudstvo poleg zasebnih deležno tudi prvih nastavkov političnih svoboščin. Od demokracije je bila seveda dežela še milje oddaljena. Vendar ni bilo nujno, da bi dobil vzdevek „sanjač“, kdor je upal v doglednem času na prve začetke demokracije.

Tečaj jugoslovanske partije, ki je k temu vodil, je bil delo nekaj politikov, ki so vedeli, da imajo za seboj večino ljudstva, izobražence in predvsem mlade ljudi. Odpor proti njemu je prihajal od drugih politikov, ki so se naslanjali na vojsko, tajno policijo, staro skupino vodilnih ljudi v partijskem aparatu in pa na politično neznanje najnižjih plasti. Reforma in obnova sta imeli svoje glavne bojevnike na vrhu.

Dobrih pet let je trajal čas odpiranja. Tega pol desetletja moremo imenovati cvetoči čas jugoslovanskega reformnega komunizma.

Decembra 1971 so konservativni komunisti prvič udarili: beograjska centrala je odstranila hrvaško partijsko vodstvo. Njegovemu padcu je sledila na Hrvaškem čistka, ki je spominjala na uvajanje „reda“ na Čehoslovaškem po Dubčkovem padcu; ta je še danes v teku.

V preteklost obrnjeni voditelji so zdaj pregnali najvažnejše predstavnike reformnega tečaja v Srbiji z njih mest. Očitno je, da so konservativni komunisti od vsega početka merili ne, kot so to hoteli dopovedati Zahodu, na „nacionalizem“ in „separatizem“, temveč na to, kar oni imenujejo „liberalizem“, „revizionizem“ in „protirevolucijo“.

Zagovorniki diktatorskega komunizma imajo v rokah fizično oblast — vojska in policija stojita na njihovi strani. Pri tem osnovnem dejstvu se ne bo, tudi če zapusti Tito politični oder, tako kmalu kaj spremenilo.

Sedanjest prinaša Jugoslaviji hitro podiranje njenih pridobitev iz let po Rankovićevem padcu. Če v beograjski centrali ne spremenijo svoje politike, potem je „lastna jugoslovanska pot k socializmu“ pri kraju. Ostaja le še neodvisnost Jugoslavije od Moskve. A kako naj tisti zgoraj še dolgo vzpodbujajo tiste spodaj k delu za neko neodvisnost, ki ni napolnjena z vsebino neke boljše ureditve?

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 28. oktobra 1972.

ZANIMIV OBISK V BEOGRADU

„Fašističnim silam“ je naprtil Stane Dolanc, po Titu drugi mož v jugoslovanski partiji, razlago, ki se širi med ljudmi, da se njegova dežela vrača v sovjetsko vplivno območje. Ne preseneča, da je Dolanc obdolžil „fašiste“; vselej, kadar se nahaja neka diktatura v težavah, morajo to plačati nasprotniki.

Bolj zanimiva je neka sočasnost: komaj se je Dolančeva beseda v svetu razširila, že se je pojavilo v Beogradu odposlanstvo sovjetskega centralnega komiteja, ki se hoče seznaniti s kadrovsko politiko jugoslovanske partije.

Sovjeti so čas dobro izbrali: na kraju samem lahko opazujejo, kako izgubljajo v Jugoslaviji mesta zadnji razkropljeni pripadniki politične reformistične smeri in kritiki sovjetskega komunizma.

S to splošno čistko se sicer Jugoslavija še ne vrača v sovjetski blok, a za dobro mero mu postaja notranjepolitično podobna. Več za sedaj Moskva niti ne pričakuje.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 18. novembra 1972.

MARIBOR — Če drži podatek, ki so ga izvrtali novinarji, da so samolani na Štajerskem zabeležili 35 poskusov uboja in ubojev, ter nad 800 drugih kaznivih dejanj, naperjenih proti telesu in življenju — večji del z nožem — potem je to že dovolj grozno in ni potreben več kakršenkoli komentar.

MARIBOR — Mariborski ekonomski center je izdelal prometno-ekonomsko analizo gradnje letališča Maribor-Slivnica. Ugotovili so, da upravičuje gradnjo mariborskega letališča dosežena stopnja in rast gospodarstva. Predvidevajo, da bi že prihodnje leto opravili vsa zemeljska dela na vzletno-pristajalni stezi v dolžini 2500 metrov. Že leta 1975 pa predvidevajo graditev novega terminala. Konec gradnje letališča sovpada z dokončanjem del na odseku hitre ceste Hoče—Levec.

MEŽICA — Zaradi hitrega razvoja krajevnega središča in okoliških naselij je na dosedanem pokopališču nastala velika utesnjenost in se je pri vsakem pokopu kršil higienski predpis. Med grobovi ni vmesnih zemeljskih ograd, ki so nujne za normalno mineralizacijo. Nekateri predeli na pokopališču so postali kar skupna grobišča. Zaradi takšnega stanja so začeli z gradnjo novega pokopališča na Gmajnici pri Mežici, kjer bodo pokopavali od 15. aprila 1973.

MEŽICA — Nova smučarska vlečnica, dolga nad 600 metrov, pomeni izpolnitev in nadaljevanje sedanjega sistema žičnic v tem kraju. Obenem bodo odprli tudi nova smučišča in jih povezali v že obstoječimi. Ureja se tudi razsvetljava smučišča, da se bodo turisti in drugi smučarji spuščali po smučišču tudi ponoči.

MUTA — V tovarni poljedeljskega orodja in livarni „Gorenje“ na Muti so dobili asfaltirana tla v vseh notranjih delih kovačije in livarne. S tem se bo bistveno spremenilo počutje delavcev in notranji promet. Tega je zlasti v zimskem času močno oviralo blato. Delavci tovarne so prispevali tu-

di manjši znesek denarja za asfaltiranje na Muti, kjer živi večina delavcev.

NOVO MESTO — Novomeški frančiškani so v začetku novembra obhajali 500-letnico svojega samostana. Obletnica je zahtevala mnogo trdega dela. Za to priložnost so v celoti obnovili cerkev. Restavrirali so freske mojstrov Ogrina in Koželja. Cerkev so tudi prepleskali in s tem dali notranjščini več svetlobe. Napeljali so novo električno razsvetljava. Tudi samostansko fasado so obnovili. Frančiškani so prišli v Novo mesto že leta 1469. Bežali so pred Turki. Novo mesto se ima frančiškonom zahvaliti za marsikaj. Brez njih ne bi nikdar postalo tako pomembno središče.

PODČETRTEK — V Podčetrtku so odprli šolo ob svečani udeležbi kulturnih, prosvetnih in političnih delavcev. Nova šola je pomembna za vse Obsotlje, še posebej, ker je prva na novo zgrajena na tem območju. Sprejme 800 učencev in jim lahko nudi vse možnosti sodobnega pouka.

POLENŠAK — Ta kraj v Slovenskih goricah je v zadnjih letih zaslovel po kmečkem turizmu; tako se vaščanom postopoma odpira pot v svet. Za krajevni razvoj je zelo pomemben vodovod, ki je bil pred kratkim dograjen in sedaj poživilja življenje vseh prebivancev. Vodno zajetje so zgradili pod Polenšakom, v globeli, ki ni dostopna z nobenim vozilom. Ves gradbeni material so vaščani na ramenih znosili. Trud jim je sedaj poplačan.

POLJČANE — Boč in planinski dom na tej gori se odpirata svetu in planincem. Nova cesta bo kmalu dograjena ob enotnem sodelovanju gospodarskih organizacij in občanov. Posebej so se za to potrudili člani planinskega društva iz Poljčan. Na Boču gradijo razgledni stolp in sistem za UKV zveze. S posebnim zakonom pa bodo zaščitili planinski mir in red.

POLZELA — Po 45 letih vztrajnega prizadevanja, razširjanja delovnih prostorov, pogostnega zame-

TITOVE TEŽAVE Z MLADINO

Z vprašanji mladine v Jugoslaviji se je bavila konferenca ZKJ, ki se je začela 6. novembra v Beogradu. Razlog za to konferenco v trenutku hitrih notranjepolitičnih sprememb in gospodarske krize je ta, ker mora vsako načrtovanje za bodočnost začeti s ponovno pridobitvijo mladine za partijske interese.

Da s tem ni vse najboljše, so prav v zadnjem času ponovno ugotavljali tisk in govori vodilnih politikov. Delavska mladina se na najrazličnejše načine upira vstopiti v partijo. Akademsko mladina se ne le v Sloveniji in na Hrvaškem nagiba skoraj izključno proti Zahodu in njegovim običajem. Tam, kjer marksistična vzgoja sploh še obstaja, kot na beograjski univerzi, so se pojavile nezaželeni levomarksistične in celo „prevratne“ težnje.

Septembra je dejal Tito: „Tudi mladina se mora držati programa ZKJ in se bolj zavzeto udeleževati. Ne sme stati v opoziciji, oziroma, ne sme imeti možnosti, da bi jo nekateri ljudje vpregli v protisocialistično rovarjenje in za to zlorabljali.“

Da bi zdaj jugoslovansko mladino spet vključili v partijsko politiko, so zadnje mesece izvedli vrsto ukrepov. Znatno število posameznih številkih revij so prepovedali. Za boljši pouk v duhu marksizma-leninizma na univerzah je že vrsta predlogov. V bodoče bodo na vseh univerzah in visokih šolah, vsaj v Srbiji, na novo uvedli marksistične stroke. Na univerzi v Nišu bodo npr. uvedli stalen pouk v marksizmu za vse, vključno za profesorje.

Tudi veliko množico jugoslovanskih mladih delavcev je treba pridobiti za novo partijsko smer. Poleg uporabe sredstev vzgoje, preprečevanja in pouka bo jugoslovanska partija pritiskala na to, da bo mladinske organizacije spet prilagodila partijskim potrebam. Jugoslovanska študentska zveza in Zveza mladine Jugoslavije sta bili skrajja partijski pomožni organizaciji in njen inštrument za kontrolo in usmerjanje. Zadnja leta sta se obe precej osamosvojili. Sedaj mora to spet nazaj.

Istočasno naj bi postala podoba mladega komunista in revolucionarja spet privlačnejša. To hočejo doseči predvsem z uvedbo nove oblačilne „partizanske“ mode za jugoslovanske „najstnike“ in „najstnice“. Ta pravkar lansirana „partizanska“ moda naj bi poleg drugega delovala proti zahodnemu vplivu, proti slinam po ameriškem načinu oblačenja in obnašanja.

Za eno izmed nalog svojega dela z mladino ima partija boj proti mladinskemu prestopništvu, katere strahotni porast pripisujejo tukajšnji uradni krogi razmahu zahodnega vpliva. Za uživanje mamil in trgovino z drogami imajo to kot dokazano. Prav pred nekaj dnevi so prijeli mlado skupino uživancev mamil in vlomivcev v lekarne, ki je imela svoj sedež v najboljši četrti Beograda in ki so jo sestavljali skoraj izključno sinovi visokih funkcionarjev.

Za nadaljnji ukrep pri prizadevanju, da bi našel „socialistični nauk o dolžnostih“ pri jugoslovanski mladini spet odmev, imajo tukaj boj proti naraščajočemu vplivu Cerkve. Iz partijskih izjav v zadnjem času je čutiti naraščajoče negodovanje nad vplivom Cerkve na družine. Z nezadovoljstvom opazujejo, da hodijo prav mladi sedaj vedno bolj iz protesta v cerkev. Na Hrvaškem je partija obtožila katoliško Cerkev odgovornosti za nacionalizem. In v Srbiji so zadnje poletje kaznovali pravoslavnega škofa iz Žiče z enomesečnim zaporom, ker je v neki pridigi dejal, da je srbska mladina „v slabih rokah“.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 7. decembra 1972.

V TITOVH VRSTAH MANJKA MLADINE

Že pred leti je dejal neki kritik o skromnem socialističnem navdušenju mladine v Jugoslaviji: „Naš mladi rod danes ni pripravljen nič žrtvovati, ker ne vidi nobenega vzora, ki bi kaj žrtvoval.“

Izid neke ankete je pokazal, da kar 80% članov partije nima več za glavni smisel socializma „enakosti“ ali česa podobnega. Na vrhu njih

želja je „človeško ugodje“. To je pa meščanska družba že zdavnaj prej postavila za najbolj svojski smisel zemeljskega življenja.

V vseh odborih, ki odločajo, je število mladih toliko manjše, kolikor višje gremo. Trenutno je le 1% vseh tajnikov partije mlajših od 27 let, medtem ko jih je bilo leta 1968 še vedno 5%. Danes je sicer vsak četrti Jugoslovan mlajši od 28 let, a le 15,8% teh je članov komunistične partije in le 13% jih je zaposlenih v samoupravljalnih odborih. Najmanj vsak tretji, ki je zadnja leta obrnil partiji hrbet ali ki je bil izključen, je bil iz vrst mladih.

65,5% skoraj 300.000 uradno ugotovljenih brezposelnih v Jugoslaviji je mlajših od 29 let. Ker država doslej mladim ni mogla nuditi zadosti delovnih mest, jih je šlo mnogo v tujino. Od 672.000 Jugoslovanov, ki trenutno služijo kruh zunaj svoje domovine, jih je 52,5% mladih. Resnične številke so verjetno še višje.

Süddeutsche Zeitung, 8. decembra 1972.

170 MILIJARDEJEV

Spričo naraščajočih družbenih razlik, gospodarskih težav in ostrih sporov glede politične smeri je uprizoril Tito „bojni“ pohod, ki mu je ob enem omogočil za narod prepričljive pretveze pri obračunu s svobodomiselnimi razpoloženimi partijskimi funkcionarji. Računa, da bo na ta način ponovno utrdil svoj vodstveni položaj.

V Jugoslaviji vsak dan na novo odkrivajo korupcijo, špekulacijo in nezakonito kopičenje zasebne lastnine. Največji plen so si pridobili komunistični narodni heroji, stari partizani, od partije podprti gospodarski funkcionarji in prekanjeni zasebni podjetniki.

Donosne kupčije so uspele tudi komunističnim gospodarskim funkcionarjem, ki so kot direktorji podjetij ustanovili podružnice teh podjetij v Liechtensteinu, Švici, Italiji in ZR Nemčiji. Te podružnice so prodale svojim matičnim podjetjem vseh vrst blaga za 100 in več odstotkov draže.

Dobiček ni — vsaj javno ne — vknjižen in je na voljo direktorjem samim, če potujejo v tujino. Nekateri se tudi nič več ne vrnejo.

Pa še na druge načine znajo šefi podružabljenih podjetij — ki poleg postranskih zaslužkov zaslužijo letno več ko 19.000 mark — gospodariti tako, da jim teče denar v zasebne blagajne.

Mnogim direktorjem služi podjetje, ki ga oni vodijo, le kot osnova za kasnejše boljše zasebno življenje.

Prepoved, da zasebni podjetniki ne smejo več kot pet uslužbencev zaposlovati, obidejo mnogi na ta način, da tega ali onega boljše plačanega uslužbenca navidezno napravijo za samostojnega podjetnika, ki sme seveda spet namestiti po pet ljudi. Število zasebnih podjetnikov cenijo danes na 300.000 do 400.000.

Do precejšnjega premoženja niso prišli le mnogi zasebni podjetniki in gospodarstveniki, temveč tudi nekateri sodniki, funkcionarji komunistične stranke, špekulanti z zemljišči, itd. „Medtem ko se navadnemu državljanu tresejo roke, ko mora na živilskem trgu zopet vzeti iz denarnice nov pettisočak, se na drugi strani valja cela množica rojakov v milijonih,“ se razburja bralec v beograjskem listu „Feljton“. Sicer pa to ni pretirano: igralnice (kazino) uspevajo, po beograjskih ulicah vozijo dragi inozemski avtomobili, uvoženo luksuzno blago (n. pr. drage alkoholne pijače) vedno najdejo dovolj kupcev.

V hrvaškem parlamentu je neki poslanec predlagal, naj sestavijo sezname vseh tistih oseb, ki imajo več kot eno stanovanje, n. pr. kakšno vikend-hišico, in v Novem Sadu so morali vsi taki dvolastniki priti v svoje vikende, ko so tja prišli organi oblasti merit gradbišče in prostore. Povsod v deželi morajo komunisti pred zbrano množico javno izpovedati, koliko imajo denarja, tekočih računov, avtov, stanovanj, zemljišč in športnih čolnov.

Kajti ta gonja ni več naperjena samo proti nepošteni obogatitvi, temveč proti blagostanju na splošno.

Der Spiegel, 21. 11. 1972, str. 124—126.

njevanja zastarelih strojev z novimi je tovarna dosegla ne samo vidne uspehe, ampak tudi svotovni sloves. Pred kratkim so odprli novo tovarniško halo z 200 novimi modernimi pletilnimi stroji. S tem se bo tudi gmotno stanje zaposlenih vidno izboljšalo.

PTUJ — Ob prazniku republike so slovesno odprli avtomobilsko cesto Ptuj—Macelj, ki so jo nekaj let gradili delavci in vojaki. Premagali so blatne haloške doline in utrli novi prometnici pot skozi Maceljsko hribovje in se z asfaltnim trakom priključili že na prej zgrajeno cesto skozi Krapino do Zagreba. S tem je Ptuj oddaljen od Zagreba le še kakih 100 km. Dobili smo najkrajšo solidno prometnico z najsevernejše meje Slovenije v notranjost države. Severovzhodni del Slovenije in Maribor pa se je rešil prometne izolacije proti jugu.

PTUJ — Mladi Ptujčani so dobili lepo urejen mladinski dom. V njem se bodo organizirale razne skupine, v katerih se bodo mladi kulturno in športno izpopolnjevali. V domu bodo lahko našli tudi pripomočke za razvedrilo in zabavo. Ne bodo več prepuščeni samim sebi, temveč medsebojna srečanja jih bodo obogatila z novimi spoznanji.

PTUJ — SPODNJA HAJDINA — Na gradbišču nove ceste Ptuj—Macelj so izkopali že devet rimskih vodnjakov, ki sodijo v prvo in drugo stoletje po Kristusu. Poleg grobov tako imenovanih žganih pokopov so našli tudi nekaj skeletnih grobov iz 4. stol. po Kr. Nova odkritja bodo obogatila ne samo zbirke ptujskega muzeja, ampak bodo pripomogla tudi točnejši zgodovinski osvetlitvi tega področja.

RADENCI — Zdraviliški delavci so se odločili odpovedati se vsem stroškom za novoletna darila. Menijo, da lahko denar obrnejo v bolj koristne namene. Sprejeli so sklep, da bodo prispevali za graditev novega otroškega vrta v Radencih 1,5 milijona dinarjev. 200.000 dinarjev pa so namenili soboški bolnišnici.

— da se oddahnete —

„Če kadim, se žena tako razjezi, da ves teden ne govori z menoj.“

„Pa kdaj kadiš?“

„Ja, vsak ponedeljek.“

○

Škot je pisal uredništvu nekega časopisa: „Če boste še naprej objavljali smešnice o Škotih, si vašega časopisa ne bom več sposojal pri sosedu.“

○

„Moja hčerka bo stara petnajst let. Mislim, da je že čas, da se z njo pogovorim o nekaterih stvarih. Samo ne vem, kako bi to najbolje naredila.“

„Čisto preprosto: delaj se, kot da veš vsaj toliko kot ona!“

○

„Našega otroka smo končno odvadili grizenja nohtov.“

„Kako pa?“

„Kupili smo mu čeveljčke.“

○

„Težki časi so prišli,“ je rekel ribič svojemu sosedu in po petih urah zamenjal črva na trnku.

○

„Moj pes je tako pameten, da vedno pozvoni, ko pride domov. Pa vaš?“

„Mu ni treba. Ima ključ od stanovanja.“

○

Zdravnik pacientu: „Predpisal vam bom sirup za vaš kašelj in pralni prašek za vašo majico.“

○

„Kako da si zgrešil zajca?“

„Veš, tekel je v cik-caku. Jaz sem ustrelil v cik, on je pa prav tedaj skočil v cak.“

○

V kameni dobi. Fant pobere skalo in si jo vrže na glavo. Zgrudi se nezavesten.

Ko se po nekaj urah zbudi, zgrabi še večjo skalo in si jo spet spusti na glavo. Spet pade po tleh.

To sta opazovali starejši ženi, pa pravi ena: „Fant se že spet drogira.“

○

Igravca so vprašali, zakaj se je po uspeli igri prikazal samo en-

krat na odru, čeprav so mu burno ploskali.

„Takoј zatem, ko sem se prikazal na odru,“ je pojasnil, „sem se pomešal med gledavce in sem sam najbolj ploskal.“

○

„Presneta smola,“ je tožil vinski bratec, „če delam, moram piti, če pa pijem, ne morem delati.“

○

„Kako je pa kaj s tvojo ženo?“
„Ima nevrastenijo, nevralgijo, nevritis in nevrozo.“

„Pa je kaj nevarno?“

„O, ne, jutri jo bo že minilo. Danes je brala leksikon pri črki N.“

○

Gost: „Ta zrezek je kot podplat!“

Natakar: „No, je vsaj enkrat dovolj debel.“

○

Mama je bila s svojima otrokoma pri znancih na obisku. Postregli so jim s torto.

„No, Janko, ali je torta dobra?“ je vprašala gospa fantiča.

„Jaz sem že boljše jedel,“ je ta odgovoril.

Metka je takoj opazila gospejin dolgi obraz, pa je Janka brž popravila: „Jaz sem pa že slabše jedla.“

○

Škot je kupoval avto. Prodajavec mu je pokazal enega in rekel:

„Vzemite tega, ta porabi le žličico bencina na sto kilometrov.“

„Veliko ali malo?“ je vprašal Škot.

○

Kmet je bil obsojen na leto dni zapora. Žena mu je pisala v ječo:

„Če misliš, da bom sama preoralala vso njivo in posadila krompir, se zelo motiš.“

Mož ji je odpisal:

Ne dotikaj se njive! V njej sta zakopana orožje in municija.“

Čez teden je dobil ženino pismo: „Tvoje pismo so cenzurirali. Policija je prekopala vse polje.“

Mož je odgovoril:

Zdaj lahko vsadiš krompir.“

○

Janez je dal po ženini smrti napisati na njen grob:

„Moji Urški v spomin z bolečino, ki je ne morem prenašati.“

Kmalu zatem se je znova poročil. K napisu na ženinem nagrobniku pa je dal pripisati:

„Moji Urški v spomin z bolečino, ki je ne morem prenašati — sam.“

○

„Živali prenašajo nevarne bolezni,“ je opozoril čuvaj živalskega vrta skupino obiskovavcev, „zato jih ni pametno poljubovati.“

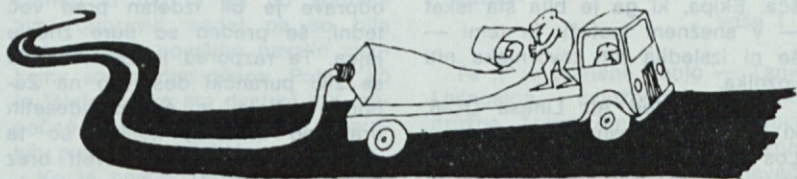
„Res je,“ je pritrdil nekdo iz skupine. „Moja tašča je imela papagaja.“

„In ga je poljubila?“ je vprašal čuvaj.

„Ja.“

„In?“

„Crknil je.“

arthur hailey:

letališče

tako imelo več ur zamude, zaradi te nezgode s hrano pa se bo še bolj zakasnilo. Prav tako je iz različnih razlogov kasnilo vsaj sto letal preostalih dvajsetih letalskih družb, ki so uporabljale Lincolново mednarodno letališče.

Na vzletišču je bila progla 3—0 neuporabna, ker jo je zagrajal reaktivec Aero-Mexicana — boeing 707 — ki so se mu bila kolesa pogreznila globoko v plundro pod snegom ob stezi. Niti po dveh urah skrajnih naporov niso mogli premakniti velikega reaktivca, zato je Aero-Mexican, potem ko je izrabil vse svoje možnosti, zaprosil za pomoč družbo TWA.

Nad letališčem je krožilo dvajset letal, da bi pristala, in nekaterim od njih je že začelo primanjkovati goriva. Na letališču je bilo dvakrat toliko letal pripravljениh, da odletijo. Toda kontrola poletov jim tega ni hotela dovoliti, dokler se ne bo število letal v zraku zmanjšalo.

Skladišča vseh letalskih družb so bila do zadnjega prostora natrpana z blagom, ki je njegovo navadno hitro odpravo oteževal vihar. Nadzorniki tvorjenja so živčno pregledovali pokvarljivo blago — cvetje iz rastlinjaka, namenjeno iz Wyominga v Novo Anglijo; tona sira iz Pennsylvania, ki ga je bilo treba prepeljati v Anchorage na Aljaski; zamrznjene hruške za Islandijo; žive jastoge, ki so potovali z vzhoda čez severni pol v Evropo. Ti jastogi so bili namenjeni za jutrišnje jedilnike v Edinburghu in Parizu, kjer jih bodo ponudili z oznako 'sveži domači morski raki' in jih bodo ameriški turisti naročali, ne da bi slutili, da so iz Amerike.

Posebno skrb je odpravi blaga American Airlinesa prizadevala pošiljka tisoč purančkov, izvaljenih v valilnikih komaj pred nekaj urami. Točen raspored valjenja in odprave je bil izdelan pred več tedni, še preden so pure znesle jajca. Ta raspored je zahteval, da se živi purančki dostavijo na Zahodno obalo v osemštiridesetih urah po izvalitvi, kolikor so ta drobna bitja mogla živeti brez hrane in vode. Navadno so na ta

način preživele malone vse živali. Treba je bilo tudi upoštevati, da bi purančki, če bi jih krmili, smrdeli, prav tako pa še več dni tudi letalo, ki jih je prepeljalo. Odprava purančkov je kasnila že nekaj ur, toda ker je bilo neko potniško letalo določeno za prevoz tovora, bodo nocoj imeli ti komaj godni purančki prednost pred vsemi drugimi potniki, celo pred uglednimi osebnostmi.

V glavnem letališkem posloplju je vladala zmešnjava. Čakalnice so bile nagnete s tisoči potnikov, katerih poleti so bili odloženi ali odpovedani. Vseповod so ležali kupi prtljage. Razsežna glavna dvorana je spominjala na vrvenje na nogometnem igrišču in pri božičnem nakupovanju v blagovnici.

Nič kaj skromni napis LINCOLNOVO MEDNARODNO LETALIŠČE — SVETOVNO LETALSKO KRIŽIŠČE visoko na stehi glavnega letališkega posloplja je bil povsem neviden v snegu, ki ga je nosil veter.

Pravi čudež, je pomislil Mel Bakersfeld, da še sploh kaj deluje.

Mel, direktor letališča — suh, gibčen, prava elektrarna brzdana energije — je stal pri mizi štaba za boj proti snegu, visoko v kontrolnem stolpu. Strmel je ven v temo. Navadno se je iz tega zastekljenega prostora videlo vse letališko zemljišče — proge, urejevalne steze, potniški prehodi, ves promet na zemlji in v zraku — kakor kakšne lepo razvrščene otroške kocke in makete, njihovi obrisi in premiki so bili celo ponoči jasno začrtani v razsvetljavi.

Toda nocoj je samo medla bleščava nekaj bližnjih svetilk predirala nepresojno zaveso snega, ki ga je nosil veter.

Na letališču je bilo že prej neprenehoma snežilo, četudi ne tako hitro, sedaj pa so močni vetrovi kopičili nove zamete, medtem ko so plugi odstranjevali stare. Možstva za odstranjevanje snega so bila na robu izčrpanosti.

Poleg Mela, za mizo v štabu za boj proti snegu, se je Danny Farrow — drugače pomočnik generalnega direktorja letališča, sedaj

Bilo je ob pol sedmih zvečer nekega petka v januarju, Lincolново mednarodno letališče v državi Illinois je delalo, četudi v zelo težavnih okoliščinah.

Letališče se je zvijalo od najhujšega, najmočnejšega snežnega viharja v zadnjih šestih letih. Ta je trajal že tri dni in sedaj so, kakor mozolji na pretepenem, oslabljenem telesu, neprenehoma bruhali na dan novi izviri težav.

Tovornjak United Air Linesa za hrano, ki je prevažal dvesto obrov, je zašel in bil brzkone zamečen s snegom kje na robu letališča. Ekipa, ki ga je bila šla iskat — v snežnem metežu in temi — še ni izsledila niti tovornjaka niti voznika.

Letalo United Air Linesa DC-8, ki leti brez vmesnega pristanka v Los Angeles in ki bi ga moral ta tovornjak oskrbeti s hrano, je že

pa nadzornik ekip za odstranjevanje snega — pogovarjal po radijski zvezi s službo za odstranjevanje snega.

„Izgubljam parkirne prostore. V coni Y štiriinšedemdeset potrebujem še šest plugov in ekipo nakladačev.“

Danny je sedel pri mizi, ki pravzaprav ni bila miza, temveč široka plošča, pritrjena na steno, s tremi sedeži. Pred Dannyjem in njegovim pomočnikom, vsakim na eni strani, je bila baterija telefonov, telefotografskih aparatov in radijskih naprav. Okrog njiju so bile mape, zemljevidi in table na stenah, kamor so zapisovali stanje in položaj vsekega posameznega vozila motorizirane ekipe za odstranjevanje snega kot tudi delavcev in nadzornikov. Za ekipe nakladačev — s snežnimi lopatami opremljene skupine sezonskih delavcev — je bila na razpolago posebna tabla.

Dannyju so se kazale na čelu potne kaplje, ko je v naglici nanašal podatke na velik zemljevid letališča s koordinatno mrežo. Ponovil je svoje sporočilo službi za odstranjevanje snega.

Mel je bil odšel nadzorovat delo službe za odstranjevanje snega, ki je delala na vso moč.

Štab za boj proti snegu v kontrolnem stolpu je bil poveljstvo, služba za odstranjevanje snega pa štab na prvi bojni črti. Semkaj so prihajali utrujeni delavci in nadzorniki ter odhajali, zdaj prepoteni, zdaj premraženi, skupine navadnih delavcev so bile okrepljene s kvalificiranimi močmi — s tesarji, elektrikarji, kleparji, uslužbenci in policarji. Te kvalificirane delavce so bili vzeli z rednih dolžnosti na letališču in jim plačevali petdeset odstotkov dodatka, dokler sneg ne bo več grozil.

Tovornjak United Air Linesa za hrano je bil pred malone dvema urama odpeljal izpred kuhinje letalske družbe proti glavnemu potniškemu izhodu. Pot, za katero je navadno potreboval čert ure, ga je vodila po cesti ob robu letališča. Toda tovornjak ni pripeljal na cilj, očitno je voznik zašel in obtičal kje na samem v snegu. Odprava

poletov United Air Linesa je bila najprej poslala za njim svojo lastno reševalno ekipo, toda zaman. Sedaj je prevzela zadevo letališka direkcija.

Mel je rekel: „Letalo je menda že odletelo, kajne? Brez hrane.“

Danny Farrow je odgovoril, ne da bi pogledal kvišku: „Slišal sem, da je kapetan prepustil odločitev potnikom. Povedal jim je, da bi minila cela ura, preden bi pripehljal drug tovornjak, da imajo v letalu film in pijačo in da sije v Kaliforniji sonce. Vsi so glasovali, naj čimprej zapustijo ta pekel. Tudi jaz bi.“

Mel je prikimal in se uprl skušnjavi, da bi vzel stvar v svoje roke in sam vodil iskanje pogrešanega tovornjaka z voznikom. Delo bi bilo najboljše zdravilo. Zaradi več dni trajajočega mraza in vlage se mu je bila spet razbolela stara rana iz vojne — spomin na Korejo, ki ga ni hotel zapustiti — in jo je tudi sedaj čutil. Pomagal si je tako, da se je naslanjal in prenašal svojo težo na zdravo nogo. Toda olajšanje je bilo le kratkotrajno. V novem položaju se je bolečina skoraj takoj vrnila.

Mel se je nagnil čez Dannyjevo ramo in vzdignil slušalko telefona, ki je bil v neposredni zvezi s kontrolno poletov. Javil se je vodja stolpne opazovalnice.

„Kaj je s tem 707 Aéro-Mexicana?“

„Še je tam, gospod Bakersfeld. Že skoraj dve uri ga poskušajo premakniti, vendar jim še ni uspelo.“

Ta nezgoda se je primerila kmalu po stemitvi, ko je kapetan Aéro-Mexicana pred vzletom vozil letalo po urejalni stezi in pri modri svetilki na stezi pomotoma zavil na desno namesto na levo. Na nesrečo so bile na tem delu zemljišča, sicer poraščenega s travo, okvare v osuševalnem sistemu, ki naj bi jih po končani zimi odpravili, sedaj pa so bila tam tla pod površino navzlic visokemu snegu razmočena. Potem ko je letalo, težko sto dvajset ton, napačno zavilo, se je v nekaj trenutkih pogreznilo globoko v blato.

Ko je postalo očito, da se leta-

lo, tako natovorjeno, ne bo moglo izveliči z lastno močjo, so nezadovoljne potnike izkrcali in jim pomagali po blatu in snegu k avtobusom, ki so jih bili v naglici naveli. Sedaj, po več kot dveh urah, je veliki reaktivec še zmerom tičal v blatu, medtem ko sta njegov trup in rep zagrajala steza 3—0.

Mel je vprašal: „Sta proga za vzlet in urejalna steza še vedno neuporabni?“

„Da,“ je odgovoril vodja stolpne opazovalnice. „Vsa letala, ki morajo odleteti, zadržujemo pri dohodih za potnike in jih pozneje pošiljamo po ovinku na druge steze.“

„To gre najbrž precej počasi?“

„Odprava je za petdeset odstotkov počasnejša. Zdajle čaka deset letal na dovoljenje za pot na dvovozno stezo, dvanajst pa na to, da prižgo motorje.“

Tak pritisk je trajal neprenehoma že tri dni in tri noči, odkar je snežilo. Ker so mu bili doslej povsod uspešno kljubovali, je Mela pisemce, ki mu ga je pred četrto ure prinesel kurir, še bolj razjezilo. Glasilo se je:

m —

mislim, da vas moram opozoriti — komisija letalskih družb za čiščenje snega pripravlja (za zahtevo verna demeresta... kakaj vas vaš svak ne mara?) kritično poročilo, ker je čiščenje prog in usmerjevalnih stez (kot trdi v. d.) nemarno, neučinkovito...

poročilo vali krivdo za večino odloženih poletov na letališče (se pravi na vas)... in trdi, da 707 ne bi bil obtičal, če bi bila steza očiščena prej in bolje... in da imajo zato sedaj vse družbe izgubo itn. itn., sami vidite, kaj namerava... in kje ste vi? — menda ne v objemu (snega, mislim)... izmotajte se in me kmalu povabite na skodelico kave.

vaša t

Ta „t“ je pomenil Tanjo — Tanjo Livingston, uslužbenko letalske družbe Trans America in Melovo najboljšo prijateljico. Mel je znova prebral pisemce, kot je navad-

no storil z vsemi Tanjinimi pisemci, ker jih je šele po drugem branju povsem razumel. Tanja, katere naloga je bila, da rešuje posebne probleme v zvezi s potniki in odnose z njimi, ni marala velikih črk.

V pisemcu omenjeni Vern Demerest je bil kapetan Vernon Demerest, prav tako uslužbenec Trans Americice. Bil je eden od najstarejših kapetanov te družbe in hkrati zagrizen privrženec združenja pilotov letalskih družb, to zimo pa tudi član komisije letalskih družb za čiščenje snega na Lincolnovem mednarodnem letališču. Ta komisija je v snežnem obdobju nadzirala letalske steze in jih razglašala za prikladne ali neprikladne za vzletanje in pristajanje letal.

V njej je bil vsakič po en aktivni letalski kapetan.

Vernon Demerest je bil po naključju tudi Melov svak, mož njegove starejše sestre Sarah. Vendar pa odnosi med Melom in njegovim svakom, katerega je imel on za domišljavega in nadutega, niso bili nič kaj pristrčni. Mel je vedel, da imajo tudi drugi takšno mnenje o njegovem svaku.

Danny Farrow se je v štabu za boj proti snegu spet telefonično pogovarjal s službo za odstranjevanje snega. Mel mu je v kratkem premoru zaklical: „Grem v glavno poslopje, potem pa na vzletišče.“

Spomnil se je bil, kaj mu je Tanja napisala o tem, da bi popil z njo skodelico kave. Najprej bo skočil v svojo pisarno, potem pa

se bo gredoč po dvorani oglasil pri družbi Trans America in pozdravil Tanjo. Ta misel ga je razburila.

Spustil se je s službenim dvigalom, za katerega je bil potreben poseben ključ, s stolpa v mednadstropje, kjer je bila direkcija. Čeprav ni bilo v njegovih pisarnah nikogar, so luči še gorele. Odšel je v svojo sobo. Iz vzdane omare pri široki mahagonijevi pisalni mizi je vzel težek zimski plašč in s krznom podložene visoke čevlje.

Nocoj Mel ni imel posebnih dolžnosti na letališču. Skoraj tri dni, kolikor je trajal ta vihar, je bil ostal tukaj zato, da bi bil pri roki, če bi ga potrebovali. Sicer bi bil, je premišljeval, ko si je obuval čevlje in jih zavezoval, sedaj že doma s Cindy in otrokoma.

Bi zares bil?

Pa če poskušaš biti še tako nepristranski, je pomodroval si si težko na čistem o svojih resničnih pobudah. Če ne bi bilo viharja, bi bil verjetno našel kak drug razlog, s katerim bi opravičil svojo odsotnost zdoma. Zares, da se ne vrača domov, mu je, kot se zdi, prešlo zadnji čas že v navado. Vzrok je bil kajpak njegova služba. Toda — če je pogledal resnici v oči — letališče mu je bilo tudi zatočišče pred neprestanimi prepiri s Cindy, do katerih je sedaj prihajalo skoraj vedno, kadar sta bila skupaj.

„Oh, k vragu!“ Melov vzklík je presekal tišino v pisarni.

Nocoj je imela njegova žena spet eno svojih dolgočasnih dobrodelnih prireditev. Pred tednom dni ji je bil nejevoljen obljubil, da se je bo udeležil. Šlo je za sprejem in večerjo v središču mesta, v elegantni restavraciji Michigan-sko jezero.

Mel je vzdignil slušalko z direktnega telefona ter zavrtel številko svoje hiše.

Javila se je Roberta, starejša hči.

„Bog daj!“ je rekel, „jaz sem, oče.“

Robertin glas je zvenel hladno. „Vem.“

„Kako je bilo danes v šoli?“
„Bi lahko bil malo določnejši, oče? Več predmetov smo imeli. Kateri te zanima?“

Mel je vzdihnil. Bili so dnevi, ko se mu je zdelo, da vse njegovo družinsko življenje razpada. Zaznal je, da je nocoj Roberta v enem tistih svojih razpoloženj, ki jim je Cindy pravila pikrost. Vprašal se je, ali vsi očetje tako hitro izgubijo stik s hčerkami, ko te dopolnijo trinajst let. Pred manj kot letom dni sta si bila, kot se mu je zdelo, še tako blizu, da si oče in hči bolj ne moreta biti. Mel je imel srčno rad obe hčerki — Roberto in njeno mlajšo sestro Libby. Včasih je spoznaval, da sta obidve edini razlog, zaradi katerega se je njegov zakon obdržal. Kar se tiče Roberte, je bil vedel, da bo v puberteti pokazala zanimanja, ki jih ne bo mogel niti deliti z njo niti povsem razumeti. Na to je bil pripravljen. Ni pa pričakoval, da ga bo popolnoma izključila iz svojega življenja in občevala z njim z nekakšno mešanico ravnodušnosti in blagohotnosti. Vsekakor pa čedalje večji razdor med Cindy in njim ni bil niti malo koristen. Otroci so občutljivi.

„Pustiva to,“ je rekel. „Je mama doma?“

„Ne. Rekla je, naj ti, če boš telefoniral, povem, da moraš priti v mesto, da se z njo sestaneš, in da se vsaj tokrat potrudi, da ne boš zamudil.“

Mel je brzdal razdraženost.

„Če bo mama kaj telefonirala, ji povej, da se bom morda malo zamudil, vendar ne po svoji krivdi.“ Ker ni dobil odgovora, je vprašal: „Si me slišala?“

„Sem,“ je rekla Roberta. „Mi imaš še kaj povedati, oče? Napisati moram domačo nalogo.“

Ostro ji je odgovoril: „Da, še nekaj ti imam povedati. Odslej boš govorila z mano v drugačnem tonu, gospodična, in mi kazala malo več spoštovanja. Vrh tega bova ta pogovor končala, kadar bom jaz hotel.“

„Kakor želiš, oče.“

„In nehaj mi praviti oče!“

„Dobro, oče.“

Mela je imelo, da bi se zasmel

jal, a se je premagal in vprašal: „Je doma vse v redu?“

„Je. Libby bi rada govorila s tabo.“

„Samo še trenutek! Ravnokar sem ti hotel reči, da me zaradi tega viharja nocoj morda ne bo domov. Tukaj na letališču se dogaja vse mogoče. Najbrž se bom vrnil sem in prespal tukaj.“

Spet je nastal premor, kakor da bi Roberta preudarjala, ali naj konča pogovor z zvitim odgovorom *In kaj je še novega?* Toda očitno si je premislila. „Boš sedaj govoril z Libby?“

„Bom. Lahko noč, Robertica.“

„Lahko noč.“

Zaslišal je nestrpno prerivanje, ko je slušalka prehajala iz ene roke v drugo, potem pa Libbyjin zadihani tanki glas. „Očka, očka! Ugani, kaj je novega!“

Libby je bila zmerom zasopla, kakor da sedemletni deklici življenje vznemirljivo uhaja in mora neprenehoma držati korak z njim, da ne zaostane.

„Pusti mi, da premislim,“ je rekel Mel. „Vem, danes si se igrala v snegu.“

„Sem se. Toda ne mislim tega.“

„Tedaj ne morem uganiti. Morala mi boš povedati.“

„Veš, v šoli nam je gospodična Curzon rekla, naj za domačo nalogo napišemo, kaj mislimo, da se bo zgodilo lepega drugi mesec.“

Ljubeče je pomislil, da razume Libbyjino navdušenje. Zanj je bilo skoraj vse razburljivo in dobro, a tisto malo, kar ni bilo, je odrinila od sebe in kmalu pozabila. Radoveden je bil, kako dolgo bo še trajala ta njena srečna nedolžnost.

„To je pa res lepo,“ je rekel.

„Očka, očka! Mi boš pomagal?“

„Če bom mogel.“

„Potrebujem sliko februarja.“

Mel se je nasmehnil. Libby je imela svojo posebno skrajšano govorico, ki je bila včasih izraznejša od običajnih besed. Pomislil je, da bi slika februarja prišla tudi njemu prav.

„V pisalni mizi v moji delovni sobi je koledar.“ Povedal ji je, kje ga bo našla, potem pa jo je slišal, kako je z drobnimi koraki stekla

iz sobe, ne meneč se za telefon. Slušalko je gotovo brez besede odložila na vilice Roberta.

Iz pisarne direktorja letališča je odšel Mel naprej po mednadstropju, kjer so se pisarne uprave vrstile vzdolž celega glavnega poslopja. Čez roko je nosil težki zimski plašč.

Obstal je ter pogledal dol po prenapolnjeni dvorani, v kateri je, kot se je zdelo, še bolj vrelo kot pred pol ure. V čakalnicah so bili zasedeni vsi prostori. Časopisni kioski in informacijski pultji so bili obdani s skupinami ljudi, od katerih so mnogi nosili vojaško uniformo. Pred pultji vseh letalskih družb so stale vrste potnikov, nekatere so se izgubljale za ogli.

V glavni dvorani je zavil v krilo letalske družbe Trans America.

V majhnem zasebnem salonu, ki so ga včasih uporabljali za sprejem uglednih osebnosti, je sedela Tanja Livingston. Popravljala si je čedno, tesno prilagajočo se jopico uniforme.

Tanja se je bližala štiridesetim. Pomislila je, da je živela v zakonu, četudi samo kratek čas in pred veliko leti — vsaj zdelo se ji je tako.

Spomnila se je, da se danes že drugič zaveda svojih let. Prvič se ji je to zgodilo zjutraj, ko se je česala in opazila izdajalske sive pramene v svojih kratko pristrizhenih, ognjeno rdečih laseh.

Potrkalo je na vrata in, ko so se odprla, je pogledal v sobo Mel Bakersfeld.

„Mimo sem šel,“ je rekel Tanji. „Če želite, se lahko zglasim pozneje.“

„Prosim, ostanite.“ Z nasmehom mu je pokazala, da ga je vesela.

„Ste prejeli moje pismce?“

„Prišel sem se vam zahvalit zanj, čeprav bi morda tudi sicer prišel.“

Tanja ga je pogledala. Njene oči — bleščeče, svetlo modre — so se odlikovale z odkritostjo. Glavo je nagnila navznak in rdeči lasje so se ji lesketali v svetlobi stropne svetilke. Vitka, a polna postava, ki jo je tesno prilagajoča se

uniforma še poudarjala... Mel si je bil tudi tokrat, kot že drugokrat, v svesti njene prisrčnosti in privlačnosti.

„Greva na skodelico kave?“ je povabil Mel.

„Prav.“

Podržal ji je vrata in stopila sta v živahno, hrupno dvorano.

Okrog pulta Trans Americe je bila velika gneča, še večja kot takrat, ko je bil Mel prišel. „Ne smem se dolgo zadržati,“ je rekla Tanja. „Se dve uri moram biti v službi.“

Ko sta se prerivala med množico in čedalje večjimi kupi prtljage, je prilagajala svoj navadno hitri korak Melovi počasnejši hoji. Opazila je, da šepa bolj kakor navadno. Zalotila se je pri želji, da bi ga prišla pod roko in mu pomagala, a si je premislila. Še zmerom je nosila uniformo Trans Americe, a govorice so se že tako dovolj hitro širile, ne da bi jim pomagala z dejanji. Zadnji čas so ju veliko videvali skupaj in Tanja je bila prepričana, da je letališki obrekovalni stroj — ki deluje s hitrostjo elektronskih možganov kakor kak džungelski brzozjav — že vse zabeležil.

Hodila sta proti kavarni v glavnem preddverju.

Mel je že nekaj časa čutil, da lahko pride, če se bosta še naprej sestajala zunaj letališča, do naravnega in očitnega napredka v njihovih odnosih. Toda ostal je bil previden, ker ga je naravni čut svaril, da ljubezenska afera s Tanjo ne bi bila zgolj navadna romanca, temveč bi močno vplivala na njuna medsebojna čustva. Upoštevati je moral tudi svoje težave s Cindy. Te so zahtevale zelo veliko, preden bi jih odpravil, če jih je sploh bilo mogoče odpraviti, a število težav, ki jih more človek hkrati obvladati, je omejeno. Čudno, je pomislil, da je prepovedano ljubezen laže voditi, če je zakon trden, kakor kadar se maje.

Naročila sta kavo, Tanja še cimetni prepečenec, Mel pa sedvič z jajcem na oko.

Mel se je spomnil na sporočilo, ki mu ga je Tanja poslala nočjo. „Hvaležen sem vam, da ste me

opozorili na poročilo komisije za čiščenje snega, zanima me pa, kako ste to zvedeli prej kakor jaz.“

„To ni nikakšna skrivnost. Poročilo je bilo prepisano v pisarni Trans Americe. Videla sem kapetana Demeresta, ko ga je bral in se pri tem muzal.“

„Vernon vam ga je pokazal?“

„Ne, pač pa ga je razgrnil pred sabo, jaz pa znam brati tudi na glavo postavljene tekste. Zdaj sem se spomnila, da mi še niste odgovorili na vprašanje, zakaj vas vaš svak ne mara.“

Mel se je namrdnil. „Najbrž ve, da ga tudi jaz nimam ravno rad.“

„To mu lahko kar zdaj poveste, če želite,“ je rekla Tanja. „Tamle lahko tega velikana vidite v lastni podobi.“ Z glavo je pokazala k blagajni in Mel se je obrnil tja.

Kapetan Vernon Demerest od družbe Trans America je prešteval drobiž, ko je plačeval račun. Dolg, plečat in opazen, je prekašal v velikosti vse može krog sebe. Bil je povsem navadno oblečen, nosil je volnen suknjič in brezhibno zlikane hlače, kljub temu pa je vlivaval spoštovanje — kakor kak aktivni general, ki se včasih pokaže v civilu, je pomislil Mel. Demerestov strogi, aristokratski obraz je ostal resen, ko se je obrnil k kapetanu Trans Americe s štirimi progami, ki je bil z njimi v družbi. Verjetno mu je dajal ukaze, zakaj njegov sobesednik je kimal.

Kapetan Demerest je s pogledom preletel kavarno, zagledal Mela in Tanjo ter jima naklonil odsekan, hladen kimljaj. Potem je pogledal na uro, še nekaj rekel onemu drugemu kapetanu in odšel iz kavarne.

„Kaže, da se mu mudi,“ je rekla Tanja. „Toda kamorkoli gre, dolgo se ne bo zadržal. Kapetana Demeresta čaka nočjo polet v Rim.“

Mel se je nasmehnil. „Zlata Argo?“

„Vidim, da prebirate naše reklame, gospod.“

„Kdo jih ne bi!“ Mel je, kakor tudi milijoni drugih ljudi, ki so občudovali dvostranske reklame v štirih barvah v revijah *Life*, *Look*, *Post* in drugih narodnih časopisih, vedel, da je *Zlata Argo* vrhunsko

letalo te družbe. Prav tako je vedel, da pilotirajo letala na tej progi samo najbolj izkušeni kapetani.

„Zdi se,“ je rekel, „da se vsi strinjajo v tem, da je Vernon eden najboljših pilotov.“

„Vsekakor. In tudi eden najbolj domišljavih.“ Malo se je obotavljala, potem pa zaupno rekla: „Če ste razpoloženi za opravljanje, vam lahko povem, da niste edini, ki ne mara vašega svaka.“

Mel je vedel, da nekatere letalske družbe dovoljujejo svojim višjim uslužbenkam, ki imajo opraviti s potniki, da pri delu ne nosijo uniforme, toda Trans Americi je bilo veliko do spoštovanja, ki sta ga zbuvali njena živa modra in zlata barva. Dva belo obrobljena zlata obroča na Tanjinih rokavnih zavihkih sta označevala njen višji položaj in službena leta.

Kot da bere njegovi misli, je kar sama od sebe rekla: „Morda bom kmalu slekla uniformo.“

„Zakaj?“

„Naš področni vodja prevoza bo premeščen v New York. Njegov pomočnik bo napredoval, jaz se pa potegujem za njegovo mesto.“

Opazoval jo je z mešanico občudovanja in radovednosti. „Mislim da ga boste tudi dobili. Toda povzpeli se boste še više.“

Privzdignila je obrvi. „Mislite, da bi mogla postati tudi podpredsednica družbe?“

„Mislim da. Seveda, če je to tisto, kar si želite. Vodenje in vse to.“

Tiho je rekla: „Nisem gotova, ali si to želim ali ne.“

Natakarica jima je prinesla, kar sta naročila. Ko sta bila spet sama, je Tanja rekla: „Včasih zaposlene ženske nimamo velike izbire. Če ne maraš ostati vse do upokojitve pri delu, ki ga opravljaš — in mnoge od nas ne mara — je edini izhod, da napreduješ.“

„Zakon izključujete?“

Vzela je košček cimetnega prepečenca. „Izključujem ne, toda prvič se mi ni posrečil in se mi morda ne bi niti drugič. Poleg tega ni veliko interesentov, vsaj ne primernih, za ločenko z otrokom.“

slovinci po svetu

anglija

V soboto, 18. novembra, sta se v westminstrski stolnici *poročila* Bruna Vogrig iz Slov. Benečije in Domenico Zucconi. Čestitamo!

Praznike smo lepo praznovali, pa bomo kaj več o tem povedali v prihodnji številki.

V hiši M. Rehbergerja je bilo v soboto, 2. decembra, zelo lepo. Imeli so v hiši mašo, kakor je uredil krajevni bedfordski župnik. Med mašo je razlagal posamezne dele, molili so pa vsi vse molitve. Petje je bilo slovensko. Na vse je maša napravila velik vtis. Namen pa je pravzaprav pouk o daritvi, ki se vrši s popolnim sodelovanjem vseh navzočih. Po maši smo ob skodelici čaja še posedeli in duhovnik je rad odgovarjal na naša vprašanja. Želeli bi, da bi se kaj takega še ponovilo!

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Na Marijin praznik, 8. decembra, je obiskal naše otroke Miklavž v spremstvu dveh angelov

in dveh parkljev. Okrog 50 otrok ga je z veseljem, pa tudi s strahom pričakalo. Opozoril je otroke, naj bodo dobri do staršev, pridni v šoli. Nagovoril jih je v obeh jezikih: slovensko in nemško, ker nekateri otroci žal ne razumejo do bro slovensko.

SALZBURŠKA

SALZBURG — Običajno novembrsko „martinovanje“ je bilo letos blizu letališča. Čim bolj so se kazalci na uri dvigali, tem bolj se je dvigalo tudi razpoloženje med rojaki. Za muziko so skrbeli naši slovenski bogoslovci, za kar jim gre vse priznanje in zahvala. Obljubili so nam, da nas bodo v decembru razveselili z adventnim in božičnim sporedom. Vsem nam je v spominu še lanska tovrstna prireditve.

HALLEIN — Veselili smo se nove solinske cerkve. Zato pa je bilo razočaranje še večje, ko smo zadnjič zaman čakali v hudem mrazu pred cerkvijo, da bi mogli vanjo. Cerkev je bila zaprta in ni bilo mogoče priti do ključev, čeprav je duhovnik že v petek telefoniral, da bo v nedeljo maša, kakor je bilo dogovorjeno. Zatekli smo se potem v veliko farno cerkev, kjer nas je g. dekan lepo sprejel. Evangelij nam je šel do srca, posebno ob besedilu: „Po-

potnik sem bil in me niste sprejeli“. Avstrijski škofje so sicer o tujih delavcih izdali lepo pastirsko pismo, ki pa zaenkrat med vernim ljudstvom še ni našlo dosti odmeva, kar mnogokrat bridko občutimo.

TENNECK — Tako težko pričakovani novi prostori še vedno niso dokončani. Zato se še vedno ne moremo zbirati po maši, na kar smo bili včasih navajeni. Veseli pa nas, da prihaja k nam vedno več rojakov iz Bischofshofna, da nas je tako vedno več.

Na Štefanovo, 26. decembra, sta se *poročila* Slavko Sovar in Marica Soldat, oba iz Križovec, fara Vrtišinec.

PREDARLSKA

RANKWEIL — Okoli te največje Marijine božje poti na Predarlskem so se v večjih skupinah naselili naši ljudje. Zato imamo v tem kraju tudi naše važnejše prireditve.

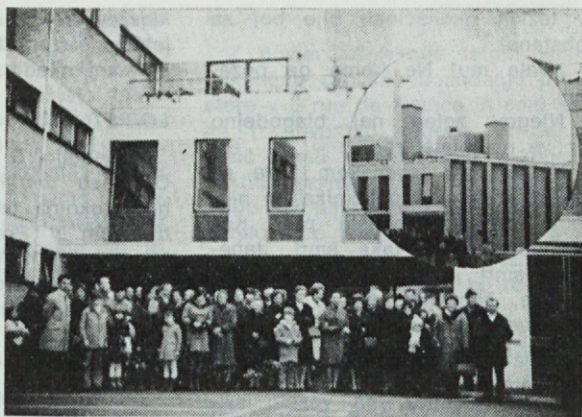
Na zadnji taki prireditvi je okrog 400 rojakov sedelo za mizami. Očitno uživajo naši zabavni večeri dober sloves; to pot smo vpletli v plesni spored kar tri odrske prizore. Najdaljši se je bavil z aktualno temo: pomankanje obrtniških storitev. Vsakdo bi hotel pralne stroje, televizorje, kuhalnike in radijske aparate le prodajati, a nihče jih noče popravljati. Mlad za-

Osemdesetletna Marija Plemelj iz Sela pri Bledu rada obiskuje sina Franca in njegovo družino v Götzis (Predarlska).

Pokojni g. Janez Sedej s svojo ženo gospo Marijo ob zlati poroki pred dvema letoma.

Ob otvoritvi nove „slovenske kapele“ v Home St. Joseph (Montignies s/Sambre) na področju Charleroi, na praznik Kristusa Kralja — 26. novembra 1972.

konksi par doživlja grenke in komične izkušnje, dokler ne pride do zdravnika, ki bi celo še ženo hotel z novo nadomestiti — namesto staro pozdraviti. Tudi druga slika je bila sodobna; vajenci so namreč dandanašnji zelo iskano „blago“ in skrbne matere so sklenile, da oddajo nadobudne fantiče samo tistemu mojstru, ki bo dal fantu na razpolago vsaj majhen avto. Tretji prizorček je hudomušna slika ob prevrnjenem senenem vozu.

Igravke in igralci so se zelo potrudili ter z velikim veseljem in resnostjo od daleč prihajali k vjam. Skozi večer je vodil Feri Felbar, ki je med drugim tudi nogometni trener; torej je bil za vodstveno vlogo kot nalašč. Domač orkester v gorenjskih narodnih nošah je imel seveda mnogoštevilno in navdušeno publiko. Na svoj račun so prišli pri prireditvi vsi, ki so jih pete srbele, pa tudi tisti, ki so hoteli kaj videti in slišati na odru. Vladalo je prijetno družinsko vzdušje, spored je potekal mirno in disciplinirano.

Življenjsko zvezo sta pred oltarjem sklenila Janez Koželj in Marija, roj. Jerenec, oba od Svete Trojice—Rodni vrh, fara Podlehnik.

Krščeni so bili: Veronika Pavšič, hči Vladimira in Milene, roj. Bajuk, iz Ljubljane; Jadranka Jenča,

hči Save in Olge, roj. Sušek, iz Podvelke pri Mariboru; Boris Koren, sin Anice Koren iz Podvrha pri Žalcu.

belgija

LIEGE — LIMBURG

† JANEZ SEDEJ

V oktobru je po kratki bolezni mirno zaspal v Gospodu naš rojak g. Janez Sedej iz Eisdena. Rodil se je v Cerknem. Dočakal je 78 let. Pred 45 leti je zaradi težkih razmer, ki jih je na Primorskem povzročila italijanska oblast, zapustil rojstni kraj in se zaposlil v Eisdenu, kjer je ostal vse do svoje smrti. Bil je vesten delavec, a nikoli ni imel posebno velike plače. Ni se gnal za velikim zaslužkom. Zase je bil skromen, a za dobro stvar je bil darežljiv. Po nesrečnem padcu na ledu pred nekaj leti se je mogel le ob paclici pomikati po svoji hiši in po vrtu. A je vendar bil zelo pomemben član naše skupnosti. Živo se je zavedal, da je kot kristjan, član božjega ljudstva in kot Slovenec tudi on poklican k sodelovanju na mnogih področjih življenja.

Zaradi oslabelosti sam ni mogel aktivno sodelovati, pa je nudil moralno oporo tistim, ki morejo delati. Velikodušno je prispeval pri vseh naših nabiralnih akcijah v korist slovenskih zadev. Srčno se je veselil uspehov naših prirediteljev. Bil je zvest naročnik naših

listov in mohorjev. Naši pevci in društveni delavci so redko kdaj deležni hvaležnosti in priznanja za svoje delo. Rojaki jih mirno pustijo delati in, ko je delo opravljeno, se kvečjemu oglasijo s kritiko. V gospodu Janezu pa so delavci za našo skupnost imeli iskrenega prijatelja in zagovornika. Že dolga leta je izseljenski duhovnik imel pri njem pravi dom, kjer ga je vedno čakala prijazna beseda in domača postrežba.

G. Janez je bil vedno dober in soliden človek, a v zavestnega člana božjega ljudstva in vnetega sodelavca za dobro stvar pa je rastle postopoma. Pri tej rasti sta poleg božje milosti gotovo igrala važno vlogo lep vpliv njegove blage žene ge. Marije in „Naša luč“, katero je skozi vsa leta zvesto prebiral in si vse zapomnil. Dnevno je bral tudi flamsko časopisje. Še zadnji dan svojega življenja je prosil za dnevnik „Belang van Limburg“. Ko se je žena čudila njegovi želji, je rekel, da bo samo naslove člankov pregledal. Gospod Janez je bil v resnici kristjan, ki je zavestno živel svoj čas. Bil pa je tudi Slovenec, ki je razumel, kje je njegovo mesto. Ni obračal plašča po vetru. Bil je solidaren s slovenskim ljudstvom, ki

v težkih okoliščinah bije boj za obstanek.

Hvala mu! Ne bomo ga pozabili.

Njegov zgled naj blagodejno vpliva na mlajši rod!

V krasnem jesenskem jutru so rojaki spremljali pokojnika na njegovih zadnjih zemeljskih potih. Kakršno življenje, taka smrt. Janezova smrt je bila krščanska. Vedel je, kam gre. Ni se bal. Ob njegovem grobu so zato pevci mogli s prepričanjem zapeti: „O srečni dom nad zvezdami!“

Gospod Janez, na veselo svidenje!

V-ko.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Nova „slovenska kapela“ na področju Charleroi: Na praznik Kristusa Kralja (26. novembra l. l.) se je zbralo nad 120 rojakov in rojakinj k slovenski službi božji v novi kapeli Home St. Joseph v Montignies s/Sambre. Vse je prijetno presenetila lepota in prostornost nove kapele in tudi cerkveno petje je prišlo bolj do izraza. Odslej naprej bo v tej kapeli mesečna služba božja, h kateri ste vabljeni vsi iz področja Charleroi.

Izredno lepo smo praznovali „cecilijanko“, praznik sv. Cecilije, patrono pevcev in pevk, v nedeljo, 26. novembra lani v Charleroi-Nord. Naš zaslužni pevovodja g. Ivan Kodeh je v znak priznanja prejel lepo darilo.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, telefon 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

V nedeljo, 3. decembra, smo imeli po maši lepo in uspelo mi-

klavževanje, ki je poteklo v prijetnem razpoloženju vseh, mladih in manj mladih.

LOIRET

V nedeljo, 3. 12., je v bolnici v Orléansu umrla Alojzija Jug-Kur-nik. Pokojna je bila doma v Gederovcih v Prekmurju, rojena je bila leta 1904. V Francijo je prišla pred zadnjo vojno. Pokopana je bila v Sandillonu.

LA MACHINE (NIEVRE)

24. 11. je umrl Anton Kovač, doma iz Retja pri Hrastniku. V letošnjem januarju bi bil dopolnil 81 let. V Francijo je prišel leta 1926 na delo v rudniku. Ko mu je leta

Pokojni Anton Kovač (La Machine, Nièvre, Francija).

1967 umrla žena, ga je vzela k sebi družina g. Jakoba Seljaka, kjer je kot v domači hiši preživel svoja zadnja leta. Na pogrebni poti so ga pospremili številni znanci in prijatelji.

V Franciji so uvedli poštno številke, kar ima za posledico, da so sedaj nekateri naslovi nepopolni, ker so razni kraji dodeljeni novim poštnim razdeljevalnim središčem. V prihodnjih mesecih, če bo le mogoče že s februarjem, bomo prilagodili naslove novim predpisom. Kdor ima posebne pripombe ali želje glede naslova, naj to čimprej sporoči g. Čretniku v Pariz oziroma svojemu poverjeniku. Kdor se preseli, naj ne pozabi

sporočiti novega naslova (pa naj obenem napiše naslov, na katerega je doslej dobival „Našo luč“).

Kdor ceni naš mesečnik, bo skrbel tudi za to, da ga naroče tudi tisti, ki ga še nimajo. Ne pozabimo še tega, da se „Naša luč“ vzdržuje edino z naročninami, s katerimi komaj zmoremo stroške v tiskarni, zato so dobrovoljni prispevki vedno dobrodošli (vsi sodelavci sodelujejo iz dobre volje, brezplačno).

PAS-DE-CALAIS

Vsem rojakom veliko milosti in uspehov v novem letu 1973!

Mesec praznikov je za nami. Sv. Barbaro smo proslavili v vseh rudarskih kolonijah, posebno lepo pa v Méricourt-Mines. Odboru, zlasti gospema Zupančič in Razložnik, najlepša hvala za odlično pripravljeno zakusko. — Miklavževanje je pritegnilo mladino in odrasle. Priprediteljem, mladini, pevcem, organistu Andreju Polinu, orkestru Valetič in odboru Društva sv. Barbare zahvala za prijetno preživeti večer. Posebna zahvala g. Jakobu Jazbišku in bok-sing-klubu za dvorano.

Krstna voda je prerodila v Liévinu Emanuela Richenbourga in Kristilo Demont, v Méricourt pa Oliviera Alojzija Kurent in Beti Ano Marijo Bargiela.

V Bruay-en-Artois sta si podelila zakrament sv. zakona Jan Olzszewski in Terezija Borišek. Naše čestitke in obilo milosti in sreče v novem stanu!

Zdravja in vse dobro želimo našim bolnikom, zlasti vsem, ki ste se zatekli iskat ga v bolnice: ga. Terezija Udovč, ga. Ana Zavolovšek, ga. Tomšič, ga. Pepca Rabovs.

VZHODNA LOTARINGIJA

V začetku novega leta bi bilo treba podati pregled delovanja naše misije v letu 1972. Ko to pišemo, je še tri tedne do konca leta, zato bomo točneje o tem poročali v prihodnji številki. Omenimo naj samo, da je bilo preteklo leto leto zanimivih, veselih in tudi nekaterih žalostnih dogodkov, vera na-

ših prednikov in ljubezen do domovine pa zelo razveseljivi. Naše središče je še vedno ostalo v Merlebachu. Cerkveni zbor „Slomšek“ je izborno izvrševal svojo nalogo pod vodstvom g. Emila Šinkovca, ki je poleg vsakdanje službe kot direktor mednarodne trgovske družbe z vso skrbnostjo in ljubeznijo žel krasne uspehe s svojim zborom. Naša cerkev je postala premajhna, lepe cerkvene pesmi so utrdile vero in navdušile množico za versko življenje, ki se kaže zlasti pri veliki udeležbi in številnih obhajilih vsako nedeljo.

Slovenska društva v našem okrožju so z raznimi prireditvami pokazala vsem narodom (45 v naši okolici!), da ne zaostajamo niti v kulturi niti v socialnem delovanju in v ljubezni do domovine za drugimi velikimi narodi. Vsak dan so časopisi polni imen naših rojakov, ki nastopajo v raznih družbah kot delavni in celo vodilni člani. Tudi domači župniki jih prosijo za sodelovanje v organizacijah in odborih in jih hvalijo.

Vse praznike praznujemo tako lepo, da imamo vedno goste, ki se počutijo zelo dobro v naši družbi. Z navdušenjem naši rojaki pozdravljajo naše izseljenske duhovnike g. Dejaka iz Aumetza in g. Cimermana iz Mannheima.

Pri tem lepem pogledu v leto 1972 kličemo za leto 1973: Pogumno naprej — kot bratje in sestre pomagajmo drug drugemu!

Srečno Novo leto želi vsem: vdati Stanko iz Merlebacha

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Ko bomo prejeli to številko „Naše luči“, bo nastopilo že novo leto, zato najprej voščilo: „Srečno novo leto!“

Je že prav, da sežemo znanцу v desnico, želeč mu srečno 1973, želja sama je nekaj vljudnega, vendar nekaj praznega, če je ne spremljajo dejanja. Le kaj naj pomeni otroku „srečno novo leto“, če mu ničesar ne daš! Tudi odrasli smo v nekem oziru otroci, zato bodi želja združena z dejanjem.

I, kaj naj pa damo? Domačim že, sem ter tja tudi prijatelju, toda vsem? Kako? Le počasi, dragi moj, leto je dolgo. Nešteto prilik se nam nudi, da pomagamo, potolažimo in razveselimo bližnjega. Mi, ki nas še ni zapustila protiverska propaganda, imamo pa v svoji zalogi nekaj neizčrpnega, kar lahko damo prav vsakemu, in to celo večkrat ter v veliki meri. Menda ste že uganili, kaj je to? To je molitev!

OB LUKSEMBURGU

20. novembra 1972 je v Erronville umrla gospa Vezenšek, vdo-

Pokojni dolgoletni naročnik „Naše luči“ rudar Jožef Barbič iz Audun le Tiche (Francija), ki je lani umrl 73 let star.

va, v starosti 79 let, doma v Poljčanah na Štajerskem. Gospa je bila drugače trdnega zdravja in ji ni bilo treba hoditi v bolnico vse življenje. Ni se ustrašila peš hoje in je še pred nekaj leti naredila tudi kilometre dolgo pot, da je prišla k slovenski maši. Naše sožalje vsem otrokom!

10. decembra smo imeli v Aumetzu *miklavževanje*, ki ga je priredilo Slovensko delavsko društvo. Za predsednikom Goriškom, ki je imel uvodni govor, so nastopili aumeški godbeniki, otroški zbor, moški zbor in končno Miklavž, ki je obdaroval otroke in upokojence.

NICA

Z novim cerkvenim letom smo dokončno zapustili dosedanje prostore v 6 rue de France in smo se na 1. adventno nedeljo, 3. dec., prvič zbrali k sveti maši v kapeli častitih sester v 6 av. don Bosco. Kljub slabemu vremenu se nas je zbralo lepo število in vsi smo bili zelo presenečeni nad prijaznostjo sester in nad prostori, ki so nam dani na razpolago. — Odslej je torej vsako nedeljo ob 10. uri sv. maša za Slovence v kapeli sester, 6 av. Bosco. Sedež slovenskega misijona pa je: 8 Avenue Pauliani, 06 Nice.

Prostore, kjer je bil doslej sedež slovenske misije in ki smo jih zapustili zaradi visoke najemnine, je prevzela kat. misija za Portugalce. Kapela bo torej še naprej služila svojemu namenu.

CANNES

Za Slovence, ki živijo v Cannesu in okolici, bo sv. maša vsaj enkrat na mesec in sicer na soboto popoldne. V januarju se bomo zbrali v soboto, 6. 1., na praznik sv. Treh kraljev. Sv. maša je popoldan ob 5. uri v cerkvi St. Pierre — La Bocca (ob avtocesti!)

CAGNES SUR MER

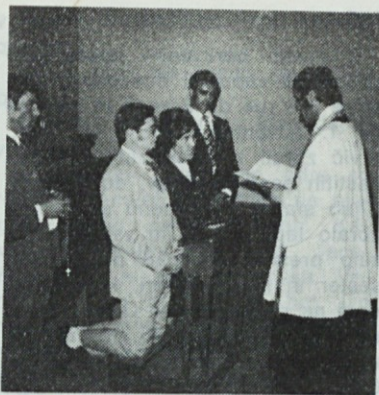
Sv. maša za Slovence je v Quartier des Presses pri Škrjevih vsako drugo nedeljo popoldan ob 4. uri. V januarju bo na nedeljo, 14. in 28., popoldan.

Vsem želimo srečno novo leto, polno božjega miru in blagoslova!

nemčija

KÖLN

Zadnje sobote v mesecu postajajo vedno bolj živahne in priljubljene. V novembru smo tokrat praznovali — sicer ne martinovanje, pač pa — pomartinovanje. Značilnost teh sobotnih srečanj je posebna domačnost in prisrčnost. Dekleta in fantje so dvorano prijetno okrasili. Zlasti je bil posrečen velik, z grozdem oblo-

Lojzetu Zabav in Rozi, roj. Cafuta, iz Wipperfürtha želimo: da srce zvesto kakor zdaj ostalo bude vekomaj!

žen venec. Trud fantov ni bil zastonj. Veseli smo nesebične pripravljenosti — druge razveseliti.

V Neussu pri Düsseldorfu ču-timo, da se naša mala skupnost bolj in bolj povezuje v družino. Srečanje na tretjo adventno nede-ljo je bilo še posebno prisrčno. Mnogi so šli praznovati božič v domovino. Tako smo ob tej prili-ki pobožičevali. Hvaležni smo upravniku Kolpingovega dóma, da nam je pomagal pripraviti nekaj prijetnih nedeljskih ur.

Maša v Krefeldu in srečanje po njej je tudi ponovno pravo doži-vetje. Tudi v Krefelu smo imeli — božični popoldan. Pridrne gospo-dinje so poskrbele za potice in še za marsikaj.

Hvaležni smo, da je božja be-seda, ki jo pri maši slišimo, res živa. Zavest, da smo otroci enega Očeta postaja bolj živa.

Kot taki iščemo znova novih po-ti, kako bi drug drugega obdarili.

Našemu občestvu so se pridru-žili sledeči *novokrščenci*: iz Köl-na: Hermina Potočnik, hčerka Mar-jana in Jožice; Toni Hanžič, sin Alojza in Jute; iz Wipperfürtha: Peter Kauran, sin Alojza in Ma-rije; Mihaela in Franc Janžeko-vič od Gisele in Franca; iz Opla-dena: Ivanka Tovadar, hčerka Ivana in Marije; Dragica Pirš, hčerka Ané in Gruja. Prisrčna vo-ščila!

Najboljše želje tudi *novoporo-čencema* iz Wipperfürtha — Rozi Cafuta in Alojziju Zabav!

ESSEN

Ne vem, kako to, a jaz nisem prijatelj opisovanj raznih „miklav-ževanj“, toda tokrat moram izreči iskreno zahvalo vsem: predsednici Jožici, Miklavžu Stanku, Pavli, Va-liku, Viktorju, Srečku in Božu in še mnogim, mnogim neimenovanim za pomoč, darila, kratko malo vsem za vse, kar so dobrega storili, da smo obdarovali preko 100 slovenskih otrok iz Essna.

Prišlo je skoraj vse, kar je slo-venskega in mladega; če pa je kdo tokrat le ostal doma, je prav storil, kajti prostora v največji Kol-pingovi dvorani, ki jo imamo na razpolago, je bilo premalo.

Taka prireditev stane ne samo denarja, temveč še več truda. Pri-čakovanje, strah, pa tudi veselje smo brali otrokom z obrazov, kako tudi ne, saj v spremstvu Miklavža ni manjkalo ne angelov ne hudi-čev. Pravi naval pa se je začel, ko je Miklavž zapustil dvorano. Začeli so prihajati fantje in dekle-ta, slovenski muzikantje iz Essna pa so „rezali“ take viže, da so stari Slovenci iz Gladbecka trdili, da že dolgo niso doživeli tako „luštne“ slovenske prireditve. Da je vse tako lepo uspelo, gre prva zahvala celotnemu odboru novo ustanovljenega slovenskega dru-štva v Essnu.

Pozno je že bilo, ko so volili „mis“ — najlepšo deklico večera. Seveda so bili nekateri mnenja, tudi jaz, da je to nesmisel; meni bi bolj ugajalo najti najbolj vrlo, dobro in plemenito dekle zabav-nega večera, — to pa je seveda težko izvedljivo! In o klofutah in okusih veste, da pravi pregovor, „da so sila različne“, namreč klo-fute in, kar je enemu sova, je lah-ko drugemu slavček! S tem pa se-veda nočem reči, da Valika ni bila lepa, eno vem zagotovo, da je bi-la najbolj pridna in požrtvovalna poleg Dragice na naši predzadnji, kot tudi sedaj na tej zadnji prire-ditvi.

Ta šestletna „Sotlarčka“ nam je zapela ob miklavževanju pesem: „Oj mami, ti zlata moja mami“. Tukaj stoji ob essenskem Baldenskem jezeru in si močno „domišlja“, da je lepa! Toda kdo bi ji to zameril?

To je pa triletni Kavčičev Danijel. Medtem ko njegov oče vsako nede-ljo pri slovenski službi božji v Essnu bere berilo, izkoristi Danijel priliko doma in spleza na motorno kolo!

100 slovenskih otrok na miklavževanju v Esslingenu v Nemčiji. Kje je vzel Miklavž toliko škronicljev?

Člani Cerkve so postali: Aleksander Ribnikar, Kristijana Rozman, Katarina Zupan, Leon Henigman, Karmen Koler, Marija Kelc, Igor Rupret, Matjaž Zorko, Brigita Bevc, Jožef Daničič, Anita Štrigl, Tanja Kornelija Pezl, Rudolf Lipovšek, Jordan Kobal, Tanja Škrupovšek, Frank Kuhar, Dejana Horvat, Matija Gabor, Tomaž Majde, Veronika Gorenc, Martin Sarjaš, Goran Matoša, Kristijan Kmetec, Anita Škerlak, Alojz Avsec, Mario

Gründer, Terezija Jošt, Renata Planjšek, Nicole, Helena Tenner, Karmen Kromar, Gabi Lobe, Gottlieb Randl, Julija Kladnik, Robert Sajkunovič, Franci Ban, Robert Cvetko, Suzana Bradač, Branimir Omerzel, Robert Pišek. — Bog daj zdravo rast vsem Mladoslavencem iz Essna!

Solingen: Robert Cvetko, Nicole, Marie-Therese Lubetz, Regina Kranner, Manfred Gabrič, Boris Striker, Irena Berlak in Sabina Domanjko.

Dortmund: Julija Turk.

Poročili so se: Ivan Prek in Eleonore Wagner, Karel Kromar in Vida-Ivanka Lukač, Štefan Baligač in Terezija Horvat, Rudolf Lipovšek in Terezija Kokot, Herman Von der Rente in Anica Petrovič, Zlatko Cerkuč in Draga Jeglič, Rajko Drevenšek in Emilijana Krajnc, Rudolf Kapun in Jelka Mirtič, Janez Ferlič in Draga Titan, Janez Plohl in Gina Mičič.

Solingen: Drago Cvetko in Angela Hozjan.

Vsem novoporočencem tukaj zunanaj na tujem želimo mnogo uspehov in sreče, predvsem pa božjega blagoslova!

STUTTGART-OKOLICA

100 otrok na miklavževanju: V nedeljo, 3. decembra, je bila v farni dvorani pri cerkvi sv. Elizabete v Esslingenu prireditev, ki je

privabila 300 naših rojakov, med njimi 100 otrok. Na sporedu je bila najprej igrice „Parkljev koš“, ki predstavlja boj med dobrim in zlom v dušah otrok. Igrico je režirala gdč. Majda Nosan, v vlogah pa so nastopili: Brigita Razboršek (angel), Rado Škorjanc (parkelj), Anita Podjavoršek (šolarica), Karel Kaucky (šolar), Štefan Fabčič (učitelj), Jelka Fabčič (zdravnica), Albert in Katica Podjavoršek (starši). Za slovenske otroke v Nemčiji je bilo to prvo tovrstno doživetje in so z velikim zanimanjem sledili dogajanju na odru. Tudi pri odraslih je bilo opaziti, da so ta poizkus pristrčno pozdravili.

Po igrici je prišel v dvorano Miklavž, da obdari mlado in staro. Kar velik koš je moral izprazniti, da je kaj našel za vsakega izmed 100 otrok. Odrasli so se morali zadovoljiti le s pomarančo, ki pa je imela ta dan posebno vrednost, saj jo je prinesel Miklavž. — Izdatke smo krili iz prireditvene blagajne.

Pomagali smo, kar smo mogli: V jesenskih mesecih prihajajo na naš urad z različnih strani prošnje za pomoč. Odkod vzeti, kaj dati? Ob pomoči naše katoliške skupnosti je bilo mogoče vsaj nekaterim prosivcem ustreči. Pometli smo skupaj cerkvene zbirke, privatne darove in blagajno od prireditve v Plochingenu, pa glej in

Slovenski fantje na Württembergem v Nemčiji. V narodnih nošah so se že večkrat predstavili na slovenskih prireditvah.

Zastopniki šestih narodov na srečanju v Stuttgartu 15. 10. 1972. Od desne proti levi: Španec, Italijan, Hrvat, Slovenec, Portugalec, Nemec.

Slovenski otroci v Aalnu zavzamejo pri družabnih večerih svojo mizo. Pa veliko si imajo povedati.

piši, kaj je prišlo skupaj: 1635.— DM. Levji del tega denarja je seveda od „Vinske trgatve“ v Plochingenu. Tako smo ta denar razdelili: 600.— DM Slovenski misijonski centrali v Argentini, 600.—

„Želim, da bi se lepo zabavali ob slovenskih melodijah!...“ Katrica Podjavoršek pozdravlja goste v mestni dvorani v Plochingenu pri Stuttgartu 22. oktobra 1972.

DM slovenskemu misijonarju na Madagaskarju, 300.— DM dobrodelni ustanovi „Adveniat“ in 135.— DM misijonski družbi v Aachnu. Dobro voljo smo s tem prav gotovo pokazali; Bog naj poplača vsem, ki so pokazali odprto srce za lačne po svetu.

Film o Binkoštnem srečanju in Lurdu: V nedeljo, 19. novembra, smo si po maši v Stuttgartu ogledali filma o poteku letošnjega Binkoštnega srečanja v Göppingenu in o Lurdu. V prvem smo znova doživeli veličastnost binkoštnega shoda Slovencev v Nemčiji, v drugem pa razvoj Lurda in današnjo podobo tega svetovno znanega romarskega kraja, ki ga obišče letno čez dva milijona ljudi.

Poroke: Albert Jagodič, rojen v Nezbišah, in Terezija Krošlin, rojena v Brestovcu; Ivan Krošlin iz Rogaške Slatine in Antonija Gorjanec iz Dolenjega Suhadola. — Čestitamo!

Krsti: Besigheim: Melita Kline, hčerka Ivana in Mire; Stuttgart: Mojca Cimerman, hčerka Jožefa in Jožice; Schorndorf: Mihael Škaper, sinko Ludvika in Magdalene; Esslingen: Klavdija Novak, hčerka Jožefa in Olge, ter Aleksander Gaves, sinko Ivana in Angele. — Čestitke!

V družini Janeza in Angele Kolarič v Nellingenu se je pripetila velika nesreča, ki je zahtevala žrtve sinka Milana, starega 13 mesecev. Do nesreče je prišlo, ko je oče prižgal peč na olje s plinsko steklenico. Ta je eksplodirala in plamen je fantka tako močno

ožgal, da ni bilo več pomoči. Nekaj dni je še ležal v bolnici in 20. novembra potem zapustil žalostne starše. Pokopali smo ga na pokopališču v Nellingenu. Staršem naše iskreno sožalje z željo, da bi tudi ta težki udarec Bogu vdano prenesli!

WÜRTEMBERG-OBERLAND

Ker od časa do časa vedno pride kak nov rojak v naš center Ravensburg ali okolico, javljamo, da je tukaj slovenska maša vsako prvo in vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 17. uri v kapeli mestne bolnice (Städtisches Krankenhaus), vsako drugo in četrto nedeljo ob 10. uri v Konstanzu v kapeli Marienhaus, popoldan pa na drugo nedeljo ob 17. uri v Friedrichshafnu v kapeli Elisabethhaus, na četrto v Ostrachu ob 16. uri v kapeli Elisabethenkrankenhaus. Na prvo in tretjo nedeljo dopoldan ob 9,45 v Ulmu v Franziskanerkirche.

Rojaki, kadarkoli spoznate kakega novega priseljenca, naredite dobro delo s tem, da ga obvestite, privabite, in seznanite tudi te z našim listom. Izjeme glede reda svetih maš so redke, a včasih le pridejo; tako je bilo na prvo nedeljo v novembru zaradi skupne maše vseh inozemskih skupin.

Anton in Terezika Štof sta praznovala krst sinka Erika v Merklingenu pri Ulmu v krogu prijateljev.

pevskemu zboru in šiviljam za garderobo.

Tudi v Rosenheimu nas je nekaj Slovencev!

Vsa ta skupina 25 sodelavcev je pripravila miklavževanje poleg Münchna še v Waldkraiburgu in v Augsburgu. Povsod je predstava zelo lepo uspela in na vseh treh krajih so si ljudje želeli le tega, da bi še večkrat mogli biti navzoči pri čem podobnem.

ditelji zahvaliti, da so letos imeli... preveč ljudi.

Jasno, ob taki množici za mizami s čašo vina ali piva ni mogoče doseči tišine, da bi lepa pesem „Fantov iz Praprotna“ mogla priti do pravega izraza. Pevcem moramo izreči toplo zahvalo in priznanje, da niso obupali, in so dali ljudem, kar so mogli.

Kljub gneči je večer potekal v lepem razpoloženju.

Gostovanje Slakove skupine po zapadni Evropi je organizirala Izseljenska matica iz Ljubljane.

Naslednjo sredo so se Slakovi sestali s tistimi, ki so na prireditvi bili zaposleni ali pa so doma varovali otroke. Ta večer je bil bolj domač. „Zvon“ je pod vodstvom g. Willemsa v mešanem in moškem zboru zapel nekaj pesmi, folklorna skupina pa je pod vodstvom g. Slavka Strmana veselo zarajala. Pri prosti zabavi so uspešno sodelovali tudi Strmanovi harmonikarji. Bilo je prav prijetno.

Vsem, ki so na katerikoli način sodelovali, se toplo zahvaljujemo.

V novo leto pojdimo z novim smislom za požrtvovalno sodelovanje. Najbolj varno in najbolj zdravo bo računati predvsem na svoje lastne sile. Moremo biti ponosni, saj imamo kaj pokazati.

Krščeni so bili: Simon Oblak, sin Simona in Jane, roj. Rijavec; Elizabeta Javornik, hčerka Rafaela in Marije, roj. Stržinar; Janez Plesnik, sin Janeza in Ane, roj. Bračko; Sibila Skornšek, hčerka Ivana in Sonje, roj. Vertačnik; Andrej in Alfred Seitz, sinka Antona Konrada in Marije, roj. Stojnič. Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro v življenju!

Poročila sta se: Janez Tomšič iz Hlebc pri Radovljici in Jožica Stropnik iz Lokovice pri Ravnah na Koroškem. Mlademu paru naše najtoplejše čestitke!

nizozemska

Slovenska skupnost v Holandiji je 11. novembra imela svojo vsakoletno prireditev. Letos je na tem večeru nastopil Slakov orkester s fanti iz Praprotna. Dejstvu, da je ta prireditev med našimi ljudmi prešla že v navado in slovesu Slakove skupine se morajo prire-

Na razpolago so vam še vedno mohorjevke, štiri lepe in koristne knjige. Sezite po njih!

MÜNCHEN

Poleg rednega župnijskega življenja — maš, dveh nemških tečajev za odrasle, tečaja za narodne vezenine in slovenskega pouka za predšolske in za šolske otroke — je to pot treba omeniti naše miklavževanje.

Na nedeljo pred sv. Miklavžem je nastopila na odru sestrške gimnazije v Münchnu skupina šestnajstih pevcev z nekaterimi prizori iz Gržinčičeve operete „Miklavž prihaja“. Udeleženci so bili z večerom navdse zadovoljni. Lepe melodije, uglašeno petje, nove okusne obleke, svetlobni učinki — vse je ustvarilo res pravi slovenski Miklavžev večer. Obdarovanih je bilo 45 otrok in 25 odraslih.

Vsem sodelujočim se je treba močno zahvaliti: od g. Eda iz Augsburga pa do g. Branka iz Münchna, če vzamemo obe skrajnosti (Miklavž — Lucifer), pa seveda njunima „družinama“: božjemu živ-žavu in peklenskim škratom, da ne pozabimo sv. Petra. Najlepša zahvala tudi vsemu „zakulisju“: g. Fridu za spremljavo,

Slakovi so lep uspeh želi tudi v Vuchtu v Belgiji.

Društvo sv. Barbare v Lindenu je v soboto, 2. decembra, svojim članom priredilo lep *družinski večer*. Za muziko so poskrbeli slovenski rojaki iz Nemčije. Animator večera je bil g. Stane Rebršek. Društvo je porabilo priložnost, da je čestitalo g. Antonu Rebršku in g. I. Novaku ob 25. obletnici njunega članstva. Pri čestitkah so sodelovali vsi navzoči. Vsi so bili postreženi z okusno večerjo. Želimo, da bi društvo tudi v letu 1973 uspešno združevalo rojake na tem področju. Iskrena hvala vsem sodelavcem!

švedska

19. novembra 1972 ob 5. uri popoldne nas je presenetil v stockholmski stolni cerkvi g. p. Janez Sodja. Nekaj čez dvajset duš se nas je zbralo ob napovedanem času v cerkvi. Za Stockholm ni to slab obisk, zlasti ne v novembru, ko je toliko ljudi bolnih v tej deželi.

Stisnili smo si roke v pozdrav in zapeli „Oče večni v visokosti“. Na mah nam je vsem postalo toplo pri srcu.

Po maši smo se zbrali v društvenem prostoru stolne cerkve. Pogovor je zažuborel. Vmes smo prepevali slovenske narodne pesmi. Seveda bi najrajši videli, da bi p.

Prisrčno je bilo srečanje s slovenskim duhovnikom na Švedskem.

slovinci ob meji

GORIŠKA — Na tekmovanju pevskih zborov „Naša pesem 72“ v Mariboru je goriški pevski zbor „Mirko Filej“ zasedel tretje mesto ter prejel bronasto kolajno in diplomu. To je lep uspeh zamejskega pevskega zbora, saj je bila konkurenca res velika in kvaliteta nastopajočih zborov prvovrstna. — Goriški nadškof je ustanovil v Gorici slovensko dušnopastirsko središče. To je neke vrste narodna župnija, h kateri spadajo vsi Slovenci, ki stanujejo v Gorici. Svoj sedež ima pri cerkvi sv. Ivana. To je velika pridobitev za goriške Slovence. — Na pobudo Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici je tam gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja s Cankarjevo igro „Za narodov blagor“. Spotoma se je ustavilo v Solkanu in tudi tam igro z uspehom uprizorilo.

TRZAŠKA — V letošnjem šolskem letu je več razredov na slovenskih šolah. Tako imajo zdaj na Trža-

škem skupno 114 oddelkov, torej tri več kot lani. — Na cesti iz Padrič v Bazovico so neznanci ponovno razbili križ, pri katerem počivajo pogrebci. Ni znano, ali so nestrpneži storili to iz sovraštva do vere ali do slovenske besede, ki je na njem vklesana. — Prva abonmajska koncertna sezona Glasbene matice v Trstu se je končala z nepričakovanim uspehom. Zaradi velikega števila abonentov so bili lani vsi koncerti v veliki dvorani Kulturnega doma. — S posebno proslavo so dali v javnost „Eshatologijo“, zadnjo knjigo pokojnega Jakoba Ukmarja, ki govori o poslednjih rečeh.

KOROŠKA — Na povratku z gostovanja v Celju je pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus“ priredil koncert v Pliberku. Prvi del koncerta je bil bolj svečan, v drugi del pa so bile vpletene recitacije v treh glavnih koroških narečjih: podjurskem, rožanskem in ziljskem. — V Škocijanu je gostoval „Tržaški oktet“. Poslušavci so hvaležno sprejeli težja dela glasbene literature, kar govori tudi o kakovosti nastopajočih. — Slovensko prosvetno društvo „Danica“ je priredilo ob predaji slovenske potujoče knjižnice, katero je sprejelo društvo, literarni popoldan v Št. Primožu. — Dom prosvete v Tinjah je priredil tečaj za kmete. Govornika sta razvila temi o koristi proizvodnih krožkov in o kmečki zemlji v sodobni družbi.

slovinci po svetu

ARGENTINA — Buenosaireški dnevnik „La Nación“ je prinesel dolg članek ob stoletnici argentinske pesnitve „Martin Fierro“. Med drugim predstavi tudi slovenski prevod, ki je izšel pred dvema letoma, in pa daljši odstavek o prevajavcu Tinetu Debeljaku. — Kar 500 otrok se je zbralo na pomladanskem izletu v parku Pereyra blizu Buenos Airesa. Ti otroci so redni obiskovavci slovenskih šolskih tečajev. V svežem zraku so se razigrali pod varstvom svojih požrtvovalnih učiteljev. — Slovenski srednješolski tečaj je zaključil šolsko leto s proslavo. Po maši, pri kateri je aktivno sodelovalo vseh 18 abiturientov, so le-ti dobili diplome, najboljši iz ostalih pa nagrade. — SKA je priredila razstavo oljnatih slik Bare Remčeve. Razstavila je tokrat 26 oljnatih slik, ki se vse odlikujejo po značilnostih Barine umetnosti, katera se kaže predvsem v preprosti ter čistosti barv in linij.

Del slovenskih romarjev v Einsiedelnu 24. sept. 1972 (gl. poročilo iz Švice v NL 9/1972).

Skupina slovenskih vernikov v Stockholmu ob obisku dušnega pastirja.

Sodja ostal pri nas kot dušni pastir, saj smo bili pred petimi meseci zadnjič pri slovenski maši in Bog ve, kdaj bomo lahko spet.

ZDRUŽENE DRŽAVE — Slovenski delavski dom v Clevelandu je obhajal svojo 45-letnico z banketom. Med proslavo sta zapela mladinski pevski zbor in pevski zbor „Jadrán“, ki sta aktivna od vsega početka doma. — Glasbena matica v Clevelandu je priredila koncert, na katerem so peli slovenske narodne pesmi, pa tudi zборе iz raznih oper in operet. — Pred 57 leti so Slovenci postavili svojo cerkev v Bridgeportu. Pred kratkim pa je bila blagoslovljena v predmestju nova cerkev, ki so jo postavili otroci in vnuki tedanjih slovenskih naseljencev.

škofa Rožmana, ki so vsi izšli v zdomstvu.

Iz tega dela nam sije podoba slovenskega človeka, ki je rastel na Dolenjskem, se šolal v Ljubljani in na Dunaju, vodil Škofove zavode v Št. Vidu nad Ljubljano (ki jih je sedanja oblast Cerkvi vzela in iz te prve slovenske gimnazije naredila vojašnico!) in nazadnje kot lazarist-škof misijonaril v Skopju.

izredno plemenitega, dobrega, v Boga zakoreninjenega človeka in nenavadno sposobnega in zavzete dušnega pastirja.

Knjiga bi morala v vse slovenske družine.

Še več. Janez Gnidovec, ki je umrl leta 1939, je v dobrih 65 letih dosegel do stopnje svetništva.

Knjiga ima 300 strani. Njena posebna odlika so številne fotografije.

Delo toplo priporočamo!

Škof dr. Gregorij Rožman

nove knjige

Alojzij Geržinič: JANEZ GNIDOVEC

Popoln naslov knjige je: „Božji služabnik Janez Gnidovec, duhovnik, vzgojitelj, misijonar, škof“. Izdalo Baragovo misijonišče, Buenos Aires 1972.

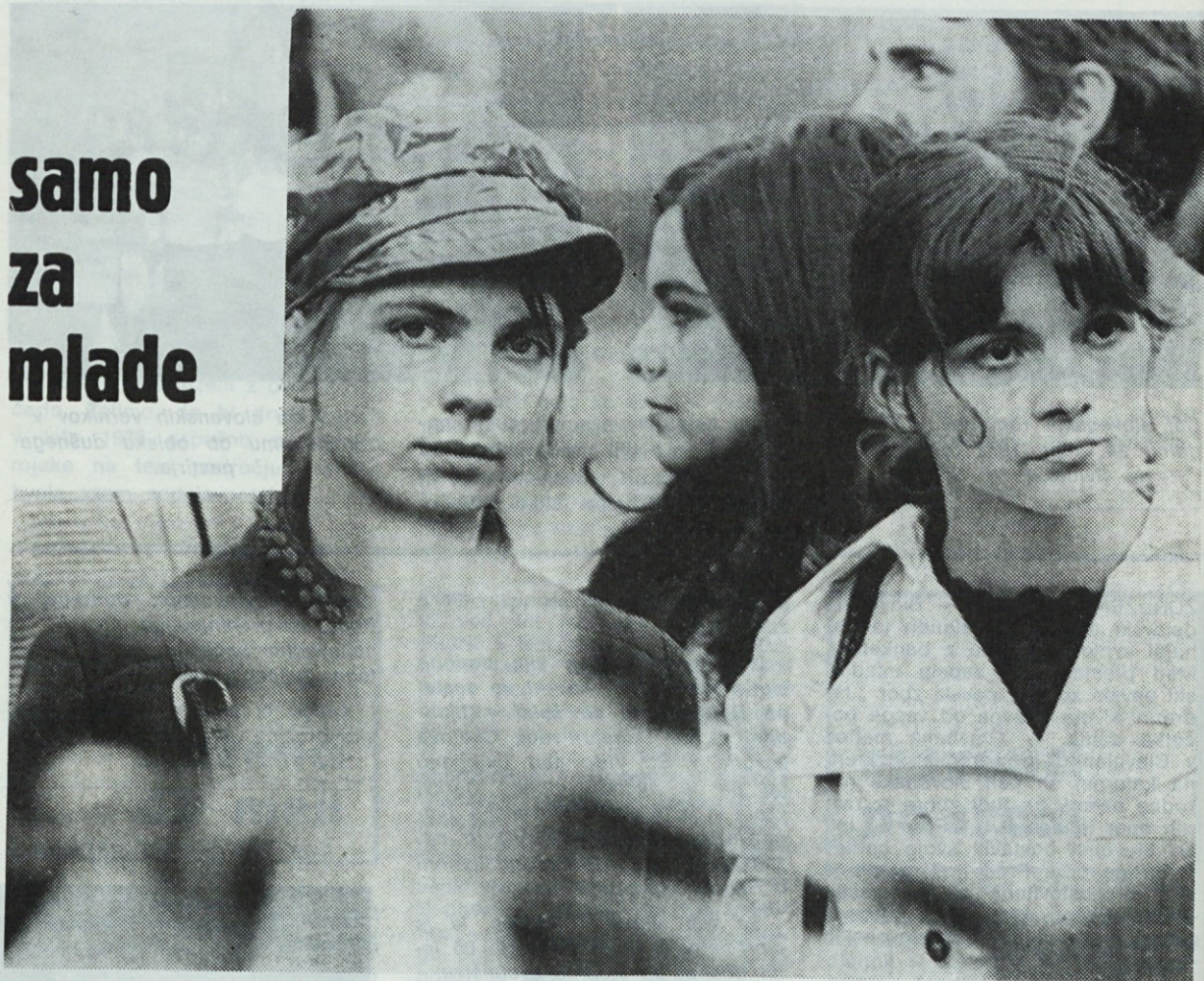
Ta življenjepis je bogato dopolnilo življenjepisov škofa Baraga, škofa Slomška, misijonarja Knobleharja, nadškofa Jegliča, socialnega delavca Janeza Ev. Kreka in

PASTIRJEV GLAS V TUJINI

Knjiga objavlja pisma, govore, pridige in duhovne misli škofa dr. Gregorija Rožmana. Zbral in uredil Filip Žakelj. Izdal Rožmanov zavod v Adroguéju, Argentina, 1971.

Knjiga ima 483 strani. Iz nje je mogoče spoznati resnično podobo škofa Rožmana, tako oklevetane v novi slovenski stvarnosti (ker je pač ravnal po lastnem prepričanju, da „je komunizem največja nesreča za slovenski narod“), kot

samo za mlade

KAREL MAUSER:

domača prst je v nas

Vsak mlad človek pride v obdobje, ko se mu zazdi, da se ni vredno mučiti za stvari, za katere so se gnali njegovi starši. Začuti, da drugo okolje, v katerem živi, zahteva od njega hojo proti drugačnim ciljem, da je preteklost starega rodu pač preteklost, v kateri je stari rod obstal in ni zmožen na nova pota. Mladi rod pa ima svoja pota in svoje cilje.

Je to huda skušnjava in na žalost so primeri, ko se mladi trgajo iz slovenskega občestva in se kot drobci potapljaajo v tujem mor-

ju. Zavest, da so vendar z drobnimi koreninicami pripeti na zemljo, iz katere so izšli njih starši, zgineva, čez čas vstane le zdaj pa zdaj še kak spomin, dokler tudi ta ne ugasne.

Težko in bridko je vsako umiranje, najtežje in najbridkeje je narodovo. To je duhovna smrt, umiranje tistega, kar ožarja vsak narod s posebno lučjo. Narod brez mladih duhovnih sil je osivel narod, je starec, ki gleda samo še v preteklost, ker je bodočnost temna.

Edina pot, da se ognete skušnjavi, ki sem jo omenil, je zavest, da domovina ni samo na domačih tleh, temveč povsod, kjer slovenski

človek živi. So meje, so morja, ki nas ločevajo, toda vsa ta zemlja, ki nas nosi, je v globinah celota, nad žarečim središčem so plasti, na katerih živimo, in pod oceani so trdni mostovi, ki nas vežejo.

Duha imamo, ki v hipu preleti tisoče in tisoče kilometrov, ki lahko v hipu obkroži cel svet. Nismo kakor svetloba strašno oddaljenih zvezd, ki potrebuje leta, da doseže zemljo. Glejte, dragi moji, če boste v sebi začutili, da je vsak izmed vas domovina zase, da je domovina v vsakem, ki slovensko čuti, tedaj boste dovolj močni, da vas skušnjava, ki smo jo omenili, ne zmaga.

Občutek, da v sebi nosite vse,

kar slovenski človek ljubi, vas bo krepila. Mislite vedno na to, da narodova zgodovina ni zapisana samo na straneh knjig, ampak da je zapisana v nas vseh, da jo vsak izmed nas nosi in da bo rod za nami nosil tudi tisto, ki jo bomo mi ustvarili. To je tisto neprestano pretakanje iz roda v rod, ki pomenja življenje.

Če boste tako gledali, bo v vas vedno želja, da ostanete v slovenski skupnosti, vedno želja, da nosite domovino in njeno zgodovino v sebi in da jo tudi na tujem kažete in krepite. Na ta način boste doživljali domovino povsod, videli jo boste v Argentini, v Ameriki in Kanadi, v Avstraliji in na Koroškem in na Primorskem in zadeli obnjo celo tam v Porabju. Občutek, da je, čeprav majhna, strašno razsežna, bo krepila vaše duhovne sile in nikoli vas ne bo sram priznanja, da ste Slovenci.

Na Prešernovem grobu so v kamnu vklesane besede:

Mogla umreti ni stara Sibila,
da so prinesli ji z doma prsti.
Jaz pa mislim, da je domača
prst v nas, da se bomo ob svojem
času v njej stopili, čeprav bomo
legli v tujo zemljo. Mi smo doma-
ča prst.

Naj nas nikdar ne bo sram te
misli! Tisoči in tisoči živé iz nje,
dajte, moji dragi prijatelji, tudi vi,
tako bomo vedno potrebovali drug
drugega! Tako bomo vedno cveteli
v isto bodočnost, ki bo, prepričan
sem, svetla in lepa.

dve pismi

„Ali je mogoče, da mi pri osemnajstih letih, preden grem od doma, še vedno naročajo, da naj pazim, kadar grem čez cesto, ker me lahko avto povozi? Najbrž ne boste verjeli, a pri nas doma je tako. Oče se sicer smehlja, kadar protestiram, a nič ne ukrene, da bi odpravil to otročarijo moje matere.

„Pazi, ko greš čez cesto! „Ne pojdi k vodi, da ne utoneš!“, „Pazi,

s kom hodiš!“, „Ogrni se, sicer se boš prehladila!“

Obupno! A čutim, da pri vsem tem mati zares trpi. Če pozvoni zvonec, ko me ni doma, se že prestraši in misli, da se mi je kaj pripetilo. Zelo me ima rada, vem, a taka ljubezen mi je mučna.“

„Star sem dvajset let. Doslej se ne spomnim, da bi mi starši kdaj rekli ‚ne‘. Vselej so mi vse dovolili, vse ugodili. Preveč me imajo radi. Ali pa preveč nespametno.

Kljub temu se čudim, da že dve leti študiram na univerzi. Čudim se namreč temu, da sem sploh za kakšno rabo. Saj bi moral biti pravi ‚scerkljanček‘. Pa sem skoraj normalen.“

anketa o francoskih fantih

Francoski tednik „La Vie Catholique“ je objavil odgovore pet tisoč francoskih fantov o njihovi vernosti. Ti so iz krščanskih družin.

Od 5.251 fantov, med katerimi je največ dijakov, jih 3.817 odgovarja, da verujejo v Boga, od teh spet devet desetih, da verujejo v Kristusa. Osem od desetih jih je prepričan, da je vera važna za življenje.

Ta mladina izjavlja, da je srečna, ker živi v današnji dobi in da z upanjem gleda v bodočnost. Pet šestih teh fantov ugotavlja, da je današnja družba preživela, več kot pol jih je pripravljenih pomagati k spremembi te družbe.

Marksizem ima med njimi le malo privlačnosti, saj jih dve tretjini misli, da marksizem sploh ni zmožen rešiti perečih življenjskih vprašanj.

S SMEHOM SE MARIKDO
IZDA IN ODKRIJE SVOJE
NOTRANJE BISTVO IN
SKRIVNOST.

ČE HOČETE SPOZNATI KAKEGA ČLOVEKA, VIDETI MU V DUŠO, GA OPAZUJTE: NE, KAKO MOLČI, GOVORI ALI JOČE ALI CELO KAKO SE NAVDUŠUJE ZA VELIKE IDEJE, AMPAK, KAKO SE SMEJI. ČE JE SMEH DOBER, JE ČLOVEK DOBER. IN ČE SE VAM SMEJOČI SE ČLOVEK ZDI SMEŠEN, BODITE PREPRIČANI, DA NIMA OSEBNEGA DOSTOJANSTVA ALI PA GA IMA LE MALO.

Dostojevski

Kako je živel Jezus?

Jezusova domovina je bila v njegovem času okupirana. Od časa do časa so prihajali glasniki rimskih okupacijskih čet, da so spet ljudem kaj pobrali ali zahtevali davke. Možje so se morali, čeprav neradi, zbrati na vaškem trgu in poslušati glasnikova naročila.

Vaški vodnjak je pomnil za ljudi pravo bogastvo. V deželi je prihajalo zaradi velike suše večkrat do lakote. Žene so prihajale k vodnjaku z vrčem na glaví, možje pa z mehovi: ti so držali precej več in so ohranjali vodo zelo svežo. Mehove so tovorili na oslih. Vsi so pazili, da vode niso razsipali.

Otroci so se igrali kar po ulicah. Nekateri so se igrali skrivalnice, drugi so se lovili, skakali ali brcali kamenje, spet drugi so se igrali poročni spreved.

Tosarska delavnica, kot jo je imel Jožef, je dobivala sledeča naročila: tramove za strehe in terase, vrata, kmečke skrinje, popravila plužnih lemežev in koles tovornih voz,

E. KÄSTNER:

Pikica in Tonček

Poznate Ribiški most? Ga poznate ponoči, ko se pod temnim nebom vsenaokrog blešče svetlobne reklame?

Na mostu je stala suha, uboga žena s temnimi naočniki. V rokah je držala torbo in nekaj škatlic vžigalic. Poleg nje je delala poklončke majhna deklica v raztrgani obleki. „Vžigalice, kupite vžigalice, gospe in gospodje!“ je vzklikala deklica s trepetajočim glasom.

Mnogo ljudi je prišlo, mnogo ljudi je šlo mimo. „Usmilite se nas ubogih ljudi,“ je žalostno klical otrok, „škatlica samo deset pfenigov.“

Debel možakar je pristopil k skupini in segel v žep.

„Mati je popolnoma oslepela in še tako mlada. Tri škatlice petindvajset pfenigov!“ je jecljala deklica.

Debeluh ji je dal groš in šel dalje.

„Hvala lepa, gospa!“ je vzkliknila deklica.

Tedaj jo je suha ženica sunila. „Saj ni bila gospa, to je bil ven-

dar gospod, avša avšasta,“ je ženica jezno zamrmrala.

„Kako je zdaj, ali ste slepi ali ne?“ je užaljeno vprašala deklica. Pa je spet naredila poklonček in trepetaje zaklicala: „Vžigalice, kupite vžigalice, gospe in gospodje! In zdaj ji je stara gospa dala groš in prijazno pokimala.

„Kupčija cvete,“ je zašepetalo dekletce. „Dobili sva že dve marki trideset in dali le pet vžigalic.“ Potem je spet tožeče vzkliknila: „Usmilite se nas revežev. Škatlica samo deset pfenigov!“ Nenadoma je veselo poskočila in pomahala. „Tonček stoji na oni strani,“ je rekla. Potem pa je naglo spet zlezla vase, delala poklončke in jadikovala, da je šlo mimoidočim do srca. „Prav lepa hvala,“ je rekla.

Denar se je nabiral. Vrgla ga je v torbo. Padel je na druge novce, da je veselo zažvenketalo. „Pa podarite ves denar svojemu ženinu?“ je vprašala. „Lahko je zadovoljen.“

„Drži jezik!“ je ukazala ženska.

„Dajte no, saj je res!“ je odgovorila Pikica. „Zakaj pa potlej stoji večer za večerom tu in prodajava zijala?“

„Niti besede več!“ je jezno zagodrnjala ženska.

„Vžigalice, kupite vžigalice, gospe in gospodje!“ je spet vzdihovala Pikica, ker so spet prihajali

Sveti trije kralji

Jurček, Peter in Marko so se napravili v tri kralje. Naučili so se nekaj verzov in na večer pred sv. Tremi kralji so se spravili na pot. Pred vrati vsake hiše so zapeli pesem in povedali verze. Gospodinje so jim dale darov: klobas in jabolk in krhljev in orehov.

ji je kdo na prste stopil. „Krevlov Bine gre, ta pobalin.“

Tonček je stal na drugi strani mostu, na slabi strani, kjer je šlo malo ljudi mimo. Držal je pred sabo majhen odprt kovček in ponujal ljudem, ki so šli mimo: „Rjave ali črne vezalke za nizke čevlje, izvolite! Vžigalice pridejo zmerom prav, prosim, prosim.“ Bil je brez trgovske nadarjenosti. Ni se znal pretvarjati, da bi vzdihoval ljudem, čeprav so mu bile solze bliže ko smeh. Hišnemu gospodarju je bil obljubil, da bo pojutrišnjem plačal pet mark najemnine, pa tudi za gospodinjstvo je spet zmanjkalo denarja. Jutri mora kupiti margarino, v načrtu je imel tudi četrť kile jetrne pastete.

„Ti bi pa tudi spadal bolj v posteljo kakor pa semle,“ je rekel neki gospod.

Tonček ga je debelo pogledal. „Najbrž mi je beračenje močno pri srcu,“ je rekel godrnjaje.

Moža je postalo malo sram. „No, no, že dobro,“ je rekel. „Ne bodi no precej hud.“ In potem mu je dal novec. Bilo je petdeset pfenigov!

„Prav lepa hvala,“ je rekel Tonček ter mu pomolil dva para vezalk.

„Škornje nosim,“ je rekel spod, se fantiču odkril in odhital dalje.

(Dalje prihodnjič)

ograje za polja in ovčje tamarje.

Stanovanjske hiše so bile zgrajene navadno iz dveh sob. Prva s steptanimi tlemi, v isti višini z dvoriščem, je bila istočasno kuhinja, jedilnica in hlev za osla, kozo ali ovna. V njej je stala peč iz žgane glin, statve za tkanje, kad za soljenje mesa, veliki lonci iz peščenca, kjer so hranili žito in suho sadje, vrči za olje, vodo in vino, mlin za drobljenje zrnja, lonec in skleda za testo. Na zidu so viseli mehovi in košare. V vdolbinah in na policah so stale svetilke na olje. V drugi sobi, ki je bila spalnica, je bilo nekaj kovčkov in omar, kamor so spravljali obleko in dragocene predmete. V kakšnem kotu so ležale zvite barvaste preproge, ki so jih ponoči raztegnili po sredini, da so legli nanje.

V šoli so otroci sedeli na preprogah izpletene slame. Učili so se brati s pergamentnih zvitkov, na katerih so bili napisani odlomki svetopisemskih besedil in verske postave. Pod vodstvom oskrbnika sinagoge, ki je bil obenem učitelj, so se vadili tudi pisati z bodalcem na tablice, prevlečene z voskom.

Sinagoga je bila javna zgradba. To je bila hiša molitve, kamor so hodili verni ljudje vsako soboto; sobota je bila namreč posvečena Bogu. Sinagoga je bila tudi ljudski dom, kjer so obhajali velike verske praznike.

Sredi dvorane sinagoge je stal oder z velikim pultom, obdan z ograjo. Tam so brali svete knjige. V omari so bili shranjeni pergamentni zvitki svetega pisma.

Rabin je vodil molitve, vaški možje pa so brali berila in jih tudi razlagali.

Ljudje. „Rajši bi dali kaj Tončku. Saj ima do sobote slabo stran.“ Nenadoma je zavreščala, kakor da

Na sanke!

Mama je Jerico toplo oblekla, potem jo pa na sankah odpeljala ven na grič. Tam je bilo že otrok, kot da bi hruško otresle! Obe sta sedli na sanke in se spuстили po griču navzdol. Jerici je malo sapo zapiralo, pa tudi strah je je bilo, a vse se je srečno končalo! Juhul

družina

mož z dvema levima rokama

TRI HČERE IMAVA. STAREJŠI STA ŽE POROČENI, TRETJA PA JE ZDAJ NA TEM, DA SE ZAROČI. Z ŽENO SVA SKLENILA, DA SE NE BOVA MEŠALA V IZBIRO MOŽ, VENDAR SE NAMA ZDI IZBIRA NAJMLAJŠE LE NEKOLIKO KOČLJIVA.

NJEN FANT JE SICER PRIJETEN IN ZANESLJIV ČLOVEK, VENDAR OD ŽIVLJENJA NEKOLIKO „ODMAKNJEN“. MISLIM NAMREČ NA NJEGOVO SKRAJNO NERODNOST ZA RAZNA POPRA-

VILA, ČISTO NASPROTNO OD PRVIH DVEH ZETOV. NE MOREM SI MISLITI, DA NE BI BIL TAK ZAKON BOLJ IZPOSTAVLJEN NEVARNOSTIM KOT DRUGI.

NAJINA HČERKA NAMA SEVEDA ODLIČNO UGOVARJA. ALI SO NAJINI DVOMI UPRAVIČENI?

Pišete, da bi bil Vaš bodoči zet do določene mere „odmaknjen“ od življenja, in omenjate istočasno njegovo nerodnost za razna praktična popravila.

Ta dva osnovno tako različna pojma ne bi smeli strpati v eno malho. Po vsem, kar sem razbral

iz Vašega pisma, je ta mladi fant v svojem poklicu sposoben in zanesljiv, do Vaše hčerke dober in vedno pripravljen pomagati. To pa ni „odmaknjenost“ od življenja.

Verjetno mu manjka nekaj rokodelskih sposobnosti. Te bi bile seveda zakonu v prid, vendar uspešnost zakona ni odvisna le od teh sposobnosti. Tako gledanje se mi zdi napačno.

Mnogo moških je, ki se ne morejo ponašati, da so „geniji“ v rokodelstvu, so pa zato v drugih stvareh gospodinjam v oporo. In to je važnejše.

Najbrž ni imel fant Vaše hčere nikoli priložnosti, da bi se v rokodelstvu bolje izuril. Morda se tega še nauči. Vsekakor pa v tem ne vidim nobenega zadržka za zakon.

ali je „prva ljubezen“ res nekaj posebnega?

DEVETNAJST LET SEM STARA DVE LETI IMAM FANTA, KI JE ŠTIRI LETA STAREJŠI OD MENE. V ZADNJEM LETU SVA SE VEČKRAT SPOREKLA. VEDNO JE ŠLO ZA DRUGA DEKLETA ALI SPLOH ZA NJEGOVO NEZANESLJIVOST. NEKAJKRAT SEM POSKUSILA NAREDITI KONEC, A VSELEJ SEM ZOPET POPUSTILA, KER SEM GA IMELA RADA. MOJE NEZAU PANJE V PODZAVESTI PA JE OSTALO. PO NEKAJ NADALJNJIH PREPIRIH SEM NAREDILA KONEC TEMU ZNANJU.

DOLGO SEM TRPELA, DOKLER NISEM V ZADNJEM POLETJU SREČALA DRUGEGA FANTA. RADA GA IMAM, VENDAR MISLIM, DA MOJA LJUBEZEN NE BO MOGLA BITI NIKOLI TAKO GLOBOKA KOT PRI PRVEM. PRAVIJO, DA JE PRVA LJUBEZEN VEDNO NEKAJ POSEBNEGA. TO BO DRŽALO, KER JO TUDI JAZ TEŽKO PREBOLIM.

ODKAR VE PRVI FANT ZA MOJO NOVO ZVEZO, POISKUŠA PRITI VEDNO ZNOVA PREKO MAJHNIH POZORNOSTI SPET Z MENOJ V ZVEZO. DOSLEJ SEM O-

STALA TRDNA, ALI PA BOM TO VEDNO ZMOGLA? MOGOČE ME JE IMEL LE BOLJ RAD, KOT SEM MISLILA.

SEDANJI FANT JE PO ZNAČAJU BREZ GRAJE, A NE NAJDEM DO NJEGA PRAVE POTI, DA BI MU MOGLA SVOJO ZMEDENOST ZAUPATI.

Zelo težko je izgubiti človeka, ki si ga imel rad. In prav tako težko se je odreči nekomu, ki ga človek sicer ljubi, dasi ta ne odgovarja njegovim predstavam. Ker pa življenje ne sestoji samo iz čustev, temveč je trda resničnost, je treba poslušati tudi sodbo razuma.

Prevaral me je

EDINI ČLOVEK STE, KI MU LAHKO ZAUPAM SVOJE SKRBI.

DVANAJST LET SVA BILA SREČNO POROČENA. TUDI NAJMANJŠA SENCA NI SKALILA NAJINEGA SKUPNEGA ŽIVLJENJA DO DNE, KO MI JE MOŽ PRIZNAL RAZMÉRJE Z DRUGO ŽENSKO. SKESANO JE POVEDAL, DA JE BILA TO SAMO PUSTOLOVŠČINA, KI JO V SVOJI NOTRANJOSTI OBSOJA. GOREČE ME JE PROSIL, NAJ MU ODPUSTIM IN ZAČNEM Z NJIM NOVO ŽIVLJENJE.

ŠE VEDNO GA IMAM ČEZ VSE RADA. ALI PA BO MOGLO BITI

ŠE KDAJ TAKO, KOT JE BILO? ALI NE BOM MORALA STALNO MISLITI NA ONO DRUGO, KADAR BO MENE OBJEL? ALI BOM SPLOH IMELA TRAJNO MOČ — IN ODKOD NAJ JO VZAMEM? — DA MU BOM VERJELA, DA MISLI POŠTENO?

Brez dvoma je bilo to moževu priznanje največje razočaranje v Vašem življenju. Vse, kar je bilo doslej, se zdi človeku naenkrat brez smisla in zastoj. Tudi bodočnost se Vam zdi brez izhoda. A kljub vsemu morate priti preko tega čustvenega iznenadenja! Še ni vse izgubljeno. Tem manj, ker imate svojega moža še vedno radi in je tudi on pripravljen, vse popraviti.

Odkod vzeti moč za nov začetek? Iz dosedanje ljubezni! Saj ni mogoče, da bi bilo vse, kar Vaju je toliko let osrečevalo, kot odpihnjeno! Poleg tega imate tri otroke, ki potrebujejo družino!

Dajte torej možu še eno priložnost! Z odklonitvijo bi Vi sami lahko novi začetek preprečili. Ne pozabite, da bi v tem primeru nosili tudi Vi krivdo za dokončni polum zakona in družine.

Bila je epizoda, nič več. Odpustite, a ne iz usmiljenja, preudarnosti ali samo stvarnih razlogov, temveč iz ljubezni! To je najboljša in najbolj gotova pot iz te slepe ulice.

Frančku Prijatelju

slovenskemu duhovniku med zdomci, ki se je 3. januarja 1972 smrtno ponesrečil blizu Frankfurta v ZR Nemčiji.

Že eno leto je od tega, kar si odšel, pa se nam res zdi, kot da bi bili še včeraj skupaj. Ves živ si še med nami, ves poln ognja in sil, ves nepogrešljiv.

Spoštujemo sveto božjo voljo, ki vodi niti sveta, čeprav ne razumemo nujne tvoje darovanja. Nekoč bomo razumeli božjo ljubezen, ki ljubi tudi na tak način.

Radi bi se ti ponovno zahvalili za vse: za tvojo predanost božjim načrtom in zavzetost za ljudi, za tvojo osebno skromnost in zvesto prijateljstvo. Čim bolj čas odmika naša osebna srečanja s teboj, tem bolj se kaže tvoja podoba čista, klena in dobra.

Pa še to: Naj še naprej čutimo tvojo navzočnost med nami, kot smo jo doslej! Saj smo se drug ob drugem tako dobro počutili.

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zмени s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1,50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● **PREVAJAVSKA PISARNA V MÜNCHNU** vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi — dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● **SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI**, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač **MILENA GRATZA**, 8 München 50, Menzingerstraße 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajska postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstr.) ali 75 (Eversbuscherstr.).

● **NAPRODAJ** takoj vseljiva **HIŠA** in **GOSPODARSKO POSLOPJE** s sadovnjakom, travniki, posejanimi gojišči, vse tik za kmetijo. Prodam tudi gozdove. Posestvo je na Mosti, 3 km od

Ljutomera, povezano z asfaltno cesto. Za informacije se obrnite na naslov: Franc Cigan, Ormoška, 69240 Ljutomer, Slovenija.

● **NAPRODAJ** je v Mariboru (Ljubljanska 74) enonadstropna **HIŠA** (dve stanovanji, eno prazno) z velikim vrtom. Informacije daje: Anica Medic, Calle A. Rivas 1533, Morón, Pcia. Buenos Aires, Argentina.

● **KOTNIK KAREL**, veletrgovina s pohištvo „Francal-Meubles“ (44 route de Mettet v FLORENNES, tel. 07/76-89-20), nudi veliko izbiro pohištva po ugodnih cenah. Posebni pogoji za slovenske rojake, ki žive v Belgiji in Severni Franciji.

● **LJUBITELJI SLOVENSKE GLASBE**: vsako soboto igra trio Korazon. Vabljeni tudi prijatelji športa. Vstopnine ni. Toni Cikojevič, 7336 Uhingon, Kirchstr. 8, tel. 07161 — 31320.

● **V TISKOVNI SKLAD NAŠE LUČI** je darovala Marija Staudacher, Celovec, 20 šilingov. Bog plačaj!

Ali že imate celovške mohorjevke?

Družba sv. Mohorja v Celovcu opravlja svoje poslanstvo in uresničuje cilje, ki so jih zastavili njeni ustanovitelji pred več kot 120 leti, tudi v današnjem času.

Mohorjev knjižni dar za leto 1973 obsega naslednje knjige:

● **KOLEDAR za leto 1973.** Mohorjev koledar ohranja tradicijo nekdanjih izdaj in istočasno nudi tudi današnjemu mohorjanu vse, kar bravec pričakuje, da bo v njem našel. Ud Mohorjeve družbe postane in je deležen sadov svetih maš in odpustkov vsakdo, ki vzame vsaj Koledar.

● **Karel Mauser, RAZDRTO GNEZDO** (26. zvezek družinskih večernic). Povest govori o redovnicah-usmiljenkah, ki so se ob novi ureditvi bolnišnic znašle pred bistvenimi življenjskimi in poklicnimi vprašanji.

● **Alojzij Bolhar, PEKLENSKI BOTER in druge slovenske pravljice.** Zbirka obsega najbolj značilne in najbolj ustrezne pravljice z vsega ozemlja, kjer prebivajo Slovenci. Nekatere beneško-slovenske pravljice so v tej knjigi prvič objavljene v knjižni slovenščini.

● **Dr. E. Pertl — Prof. M. Krašovic-Pertlova, NAŠE ŽIVLJENJE.** Pred petimi leti je celjska Mohorjeva družba izdala priročnik za pouk in vzgojne napotke staršem, vzgojiteljem in mladini sami. Prva naklada je bila v najkrajšem času razprodana. Avtorja sta prvo izdajo pregledala, dopolnila in nanovo priredila, da je zdaj izšla v knjižnem daru celovške Mohorjeve.

● **Milka Hartman, LIPOV CVET.** Ljubiteljem koroške zemlje in koroških ljudi je posebej namenjena jubilejna zbirka Milkinih pesmi.

da bo krajši čas!

IMENA IN PRIIMKI

Gospodje Avguštin, Božič, Cvetkovič, Damijanovič in Fabijančič imajo priimke, ki odgovarjajo imenom Avgust, Božo, Cvetko, Damijan in Fabijan, a nihče od njih nima imena, odgovarjajočega njegovemu priimku. Tudi njihove žene imajo ta imena, v ženski obliki, a nobena od njih ne nosi imena, ki bi odgovarjalo imenu ali priimku lastnega moža.

Vsi ti se nekega dne zbero k družabnemu večeru. Gospod Avgust Damijanovič in gospa

Fabijana Avguštin sta se pogovarjala, medtem ko ju je Fabijanova žena Avgusta poslušala. Gospod Božič se je približal gospej Boži Fabijančič, misleč, da ga je ta poklicala po imenu, medtem ko je ona v resnici poklicala gospo Damijanovič.

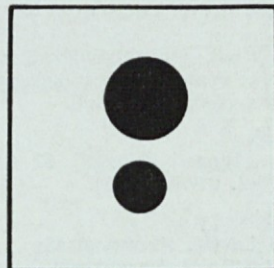
Kako je ime gospodu Fabijančiču?

PREPROSTA RISBA

Kaj pomeni ta preprosta risba? Vsakemu človeku njegova domišljija pove kaj drugega. Najboljše odgovore bomo z

imenom ali s kraticami, kakor bo pač kdo želel, objavili prihodnjič.

(Rešitve vseh ugank prihodnjič).

REŠITEV PREJŠNJIH

UGANK

ČUDNA BRATOVŠČINA: Gali sta dva in sicer B in E.

Uvrstimo odgovore v razpredelnico:

	A	B	C	D	E	F	G
Ali	1	0	3	2	3	2	2
Rali	3	4	3	3	1	3	2
Gali	4	3	1	2	3	2	2

Le dva sta enako odgovorila (D in F), zato so tele možnosti: ali ni iz rodu Ali sploh nikogar ali je 1 ali sta 2 (več jih ne more biti, ker bi moralo biti tedaj več kot dve skupini odgovorov enakih, saj ti govorijo vedno resnico). Ko bi ne bilo nikogar iz rodu Ali, bi bil B Rali (njegov prvi odgovor je pravilen, zato ne more biti on Gali) in bi bil zato pravilen tudi njegov tretji odgovor. Ker je teh mož vsega skupaj 7, bi bil pravilen tudi njegov drugi odgovor, kar pa za člane rodu Rali ni možno. Torej mora biti med temi ljudmi kdo iz rodu Ali. Če je 1, more biti to le A (samo on odgovori na prvo vprašanje točno), spet pa on ne more biti, ker navede popolno zmoto, da je teh mož 8. Torej sta člana rodu Ali 2, to sta D in F, ki enako odgovorita. Če primerjamo ta pravilna odgovora z odgovori drugih, ugotovimo, da so Rali 3 (to so A, C in G, ki govorijo izmenoma resnico in laž) in da sta Gali 2 (to sta B in E, ki vedno lažeta).

ČESTITKE H GODU: Voščilnico od Capudra je prejel Petelin.

Če zaznamujemo priimke z njihovimi začetnicami, moremo na podlagi podatkov sestaviti razpredelnico, v kateri sme biti vsak priimek v pokončni in v vodoravni vrsti le enkrat:

Odpo- šiljatelj	telegram komu	voščilnico komu
P	C	
C		x
M	x	
L		y
F	z	
y		L
z	F	

Ko bi bil $y = P$, bi bil $x = F$ in $z = M$ in bi torej poslal M voščilnico samemu sebi ali pa bi jo F poslal isti osebi, kateri je telegrafiral. Ko bi bil $y = C$, bi bil $x = L$, a z bi ne mogel odgovarjati nikomur. Ko bi bil $y = F$, bi bil $x = P$, a z bi spet ne mogel biti nihče. Zato mora biti $y = M$. Po izključevanju dobimo iz ostalih podatkov sledečo razpredelnico:

Odpo- šiljatelj	telegram komu	voščilnico komu
P	C	F
C	M	P
M	P	L
L	F	M
F	L	C

Torej je Capuder poslal voščilnico Petelinu.

MIHEC IN JAKEC

(Nadaljevanje z 2. str. ovitka)

že v intervjuji, ke ga je jemu to poletje, govoru taku, koker de be dajau koražo tistem od hajmatdinsta. Je govoru, de zastran tabel de je težko, de ne mislejo vsi glih, de morajo računat tudi s tistmi, ke so pruti. De je treba zastopet. Jn ku so tisti od hajmatdinsta vidli, de jeh Krajski zastope jn so si misleli: nečko dejmo, sej nas zastope. Jn policija je tudi zastopla..."

„Ma so obsodli tisto razbijanje tabel tudi politiki jn poslanci stranke!“

„Videš, tu je pej narbol grdo pr vsej stvari. Austrijski odgovorni ledje prou dobro znajo, de takšno ravnanje ni prou. Jn zatu pravejo, de uani so zatu, de se Slovencam priznajo vse pravice jn tudi table. Jn jeh tudi nardijo. Ma pole pestijo, de jeh nacisti razbijejo. Jn vlada je pokazala dobro voljo: uana je table nardila jn zdej tabel vselih ni. Jn taku je vse u redi.“

„E, dragi moj, so govorili ja, de je vsega kriv samo Hitler in Mušolini, ma ni res. Je biu kriv tudi narod, al vsaj an del naroda. Kaku je drugače mogoče, de jemajo še danes, sedemindvajseti let po končani vojski, fašisti jn nacisti še tolko besede?“ (Po Novem listu)

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:

NAŠA LUČ
Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt, Austria

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI:

RAVNATELJSTVO slovenskega dušnega pastirstva v zdomstvu:

Tajnik: Franc Bergant, Via della Sagrestia 17, I-00120 Città del Vaticano. (Tel. 6382-3924).

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W.9.
(Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein.
Anton Miklavčič, Kappellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.
(Tel. 0-47-62/3-34-62).
P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams.
„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).
Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).
Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).
Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.
Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.
Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.
Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Slov. dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).
Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).
Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schonnefeldstr. 36. (Tel. 02141 — 29 13 05).
Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29 (Tel. 02132 — 6 26 76).
Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).
Jože Bucik, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).
Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 — 61 37 22).
Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 — 2 85 00).
Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. 0711 — 38 21 74).
Janez Demšar, 741 Reutlingen, Mittelstädterstr. 91/0. (Tel. 071 21 — 3 51 98).
Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 — 2 20 00).
Felix Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2.
P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 0811 — 98 19 90).
Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).
Tine Vrečar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).
Stefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 0311 — 7 85 30 91 do 93).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50-44-15).